

Aulularia van Plautus, dat is: Warenar met de pot : blyspel

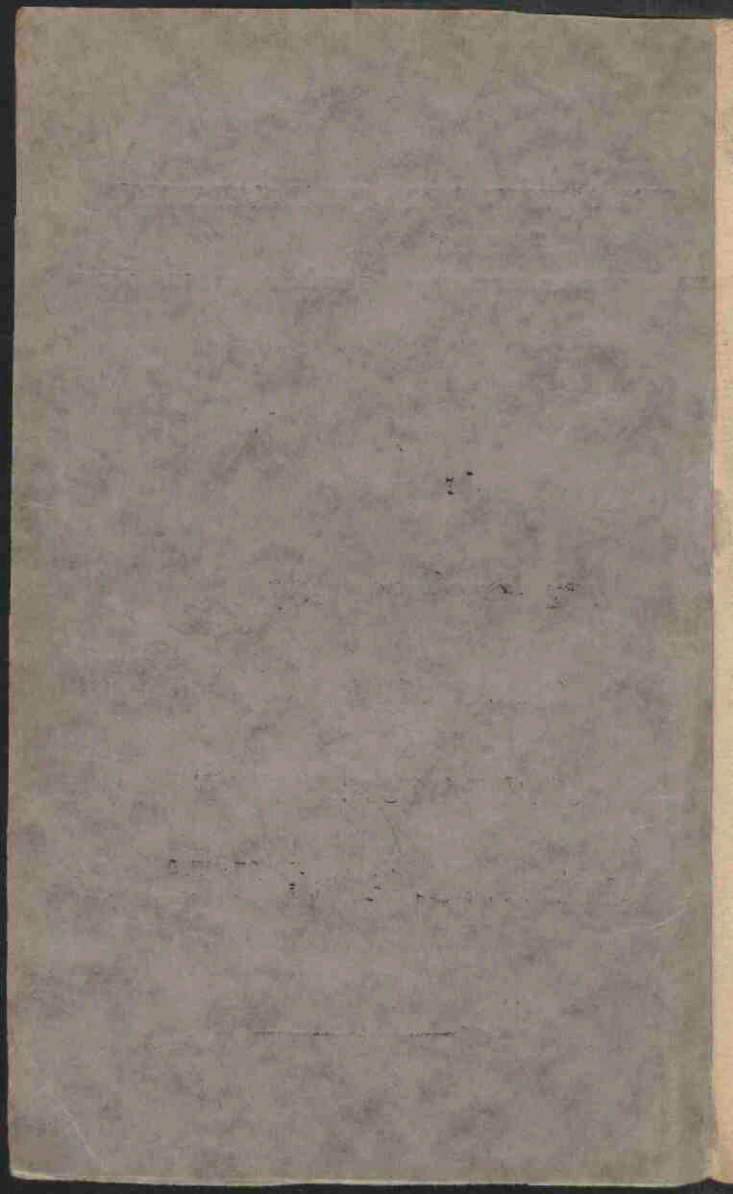
<https://hdl.handle.net/1874/369434>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

Verzameling tooneel=
stukken uit de
nalatenschap van
prof. Dr. J. te WINKEL

No. 605

MULULARIA VAN PLAUTUS,

Dat is,

605

W A R E N A R
M E T D E P O T,
B L T S P E L,

Gerymd door

P. C. H O O F T.

Den laatsten Druk.

Te Amsteldam, by de Erfgen: van J. LESCAILJE, op
den Middeldam, naast de Vischpoort, 1709.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

1850

W. L. G. & Co.

100 N. 2nd St.

Philadelphia, Pa.

1850

W. L. G. & Co.

100 N. 2nd St.

Philadelphia, Pa.

1850

W. L. G. & Co.

100 N. 2nd St.

Philadelphia, Pa.

1850

W. L. G. & Co.

100 N. 2nd St.

Philadelphia, Pa.

V O O R R E D E N.

MILT HEID, GIERIGHEID.

MILTH. **G**Y, Amsterdammer Burgers, en ingeboren,
 En die, boven al, tot woonplaats hebt ver-
 koren

d'Edele Stadt, die deurboren gaat de wolken met heur
 kroon,

Van Keizerlyke handt ontfangen te loon,

Zyt niet verwondert of schoon myn gewaat wat wilt
 weit,

Ik ben u meé Poortres, de ruim-schotelde Miltheit,

Die niet als een vilt leit arm leven van groot goet,

Maar vrolyk haar zelven, en den beboestigen voed

Van den overvloet. Ik zal u niet zwygen

De reden, waarom ik dus herwaarts koom stygen,

Het is om te krygen, dit huis in myn gewout,

't Welk myn doodvyandin bezeten houdt,

En zit te broên op het gout, 't welk daar in een pot leit
 begraven,

Dwingende den eigenaar te leeven als de slaven,

Daar hy wel met Graven mogt maken goede sier:

Des Huisbeers Bestevaâr begroef het eerst hier

In den haard by 't vuur, op dat het niemant zou kippen;

Ja, doen hem de dood kwam op de lippen,

Uu vrees dat het zoud' slippen, en zaid' hy nooit woort

Tegen zyn eigen zeun. Daar na sloeg hem de moort,

En zyn eigen zeun, die moest hem woort op zyn renten
 geneeren,

Die'er niet naar en waren om wel op te smeeren,

VOORREDEN.

4
 Maar kost en kleeren had hy sober genoeg,
 En moest zich zo behelpen tot dat hem de doot ook sloeg.
 Over den zelven boeg zeild deez' nu zyn zoon mede,
 Hoewel 't hem nu lang geen en deede;
 Want verleggende de stede van den ouden haart.
 Heeft hy den pot gevonden, met het goud daar in ver-
 gaert,
 De welke hy bewaart, of hy nar waar te degen,
 Daarom heeft hy Warnar tot zyn rechte naam gekregen.
 Op verscheide wegen, heeft deez' deze schat,
 Hier in huis tot meermaals begraven gehat:
 En de penningen glat heeft noch de vloer te bewaren,
 Maar zyn dochter heet Klaarije, die zal ze wel klaren,
 Zo zy'er openbaaren, na dat ik kan bevroên,
 Deez' is zwanger en weet niet by wien te vermoên,
 Dat 's immers een zeltzaam doen, doch zult gy bevynen,
 Hoe leugenachtig ook dat het zoud' mogen schynen,
 De Jongman, en de zyne, zyn wel mogends liên,
 Van dit paar zoud' ik gaarn een huwelyk zien,
 't Welk komende te schiën, zal men my beter eeren,
 En ik, in plaats der Gierigheid, dit huis beheeren.
 Alle kassen keeren, en alle tyt heeft zyn bestek.
 Her uit, onde Tooveres met jou mag're beek,
 Die uw eigen drek wel van begeerlykheit zoud' seten,
 Gy hebt dit huis lang genoeg bezeten,
 Gy moet het weeten, uw tyt is verby.
GIER. Vaar wel schoon gelt, dat ik zo vierig vry,
 Al schai ik van dy, met droevig schreijen,
 Myn hert en kan daarom van u niet scheijen,
 Ei laat me wat beijen, dat ik haar noch eens kus.
MILTH. Voert, uw tyt is om.

GIER.

GIER. Och! hoe overvalje me dus?

Ik zal noch flus bezwymen door 't benouwen.

MILTH. Gy hebt hier lang genoeg mag're kooken gehouwen.

GIER. Och! laat my den ouwen noch leeren een les.

MILTH. 't Heeft veel te lang geduurt; ik wacht my des.

GIER. Zo zal ik hem slechts toeroepen van weere,

O Warenar! Warenar! onthout myn leere:

Ziet dat men niet weere, my haal nit uw gemoet,

Gelyk men my nit uw wooninge doet;

Zyt 's altyt vroet, al moet ik spoën myn gangen.

Ik weet hy heeft zyn hert zo vast aan my gebangen,

Dat hy zal blyven gevangen, met liefde tot my,

Al is 't dat ik door dwang van zynent ty.

MILTH. Dit Spel zal pottery heeten, zo gy 't meugt veelen,

Spraakmaakende Gemeent, Plautus heeft het doen speelen

Voor burgers en eëlen van 't Roomsche bloet.

't Is een Huis-godt, die by hem de Voorreden doet;

Maar om dat gy van zulk goet niet veel hebt hooren

zeggen,

Zo heeft de Overzetter diens rol my Mildheit toe gaan

leggen.

Plautus stelt de geschienis, al hadmenze 't Atheenen

bespeurt,

Maar wat is 'er ook dat 't Amsterdam niet en beurt?

Dus neemen wy best bekende plaatzen en straatjens.

Niemant trekt hem ict aan, 't zyn maar hoofdelooze

praatjens.

VERTOONERS.

WARENAR.

REYM, Meid, van Warenar.

GEERTRUYD, Moeder van Ritsart.

RYKERT, Broeder }
RITSART, Zoon } van Geertruyd.

LEKKER, Knecht van Ritsart.

CASPER, Hofmeester.

TEEUWIS, Kok.

Het Tooneel is te Amsterdam, voor het Huis
van Warenar.

7

WARENAR MET DE POT,

B L Y S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N N E E L.

WARENAR, REYM.

WAR. **H** Er uit, zeg ik, her uit, ik zegje fluks
her uit.

„Zy vroet mit heur oogen, as ien
varken met zyn snuit.

REYM. O myn rug! o myn kop! o myn neus!
o myn wangen!

WAR. Ja, ja, je bakkes moet altemet vliegen vangen.

REYM. En waerom slaeje me nou? myn neus en mongt die
bloên.

WAR. Vraegje waerom, Totebel? om dat ik je zier zou doen.

REYM. En waerom mag ik dan in huis niet langer banken?

WAR. Ziet deze baviaen, wat heb ik hier veur ranken?

Zel ik jou, denk ik, reên geven van myn bedryf?

Ik tyje tans wel met ien kneppel op 't lyf. (gen.

Spoeitme van de deur, fluks, of je bakkes zel vliegen van-

REYM. „Hoe wel waer men 'er an, die zalig waer gehangen,

„Ten minsten behoefde men niet te dienen zulken gek.

WAR. Wat preutelje? REYM. Niet.

WAR. Zo speult de nikker mit jou bek.

't Ierst dat ik weêr wat doe, kom je me daer op stooren,

Ik zelje met ien aveger de oogen uit den kop booren.

Fluks hier, of ik legje ien tang tusschen hals en buik.

Hoe gaet ze voort, as ien luis op ien terige huik.

Hier, bet hier nae toe, zeg ik; nu, nu is 't te degen,

Blyfme daer zitten spinnen, zonger voet te bewegen,

En kykje om, of wykje ien stroo briet van daer,

Jekrygt goê koop de galg tot je nieuwejaer. (ten,
 „Ik ben dus oud, en heb meugelyk vyftig meisjens versle-
 „Maer van men leven noch nooit haers gelyk geweten:
 „Z'is arg, as de droes, en wilze haer best temen,
 „Ik zorg ze zelme noch iens uit het nest nemen,
 „Zo deurtrapt slim is ze, en zo duivels beus.
 „Krygtze de snof van de pot mit geld in de neus,
 „Ik bin armer man as de gevangen slaven.
 „Nu moet ik de vloer iens weêr op gaen graven,
 „En zien ofze noch staet zo ikze heb esfelt.
 „As ik denk dat 'er iemant mogt raeken after 't gelt,
 „Zo word ik kil kout van boven tot onderen.

Warenar binnen.

REYM. Ja wel! ik en weet me niet genoeg te verwonderen;
 Hoe myn miester dus van zinnen komt berooft,
 Wat dulheid mag hem wezen in 't ydele hoofd?
 Tot myn ellende dus onlangs geslagen,
 Dat hy my tienmael op ien dag ten huis uit gaet jagen:
 De man heeft ien wonderlyke worm in de kop,
 Een hielen nacht leid hy wakker, en staet vyftigmael op.
 Een hielen dag zit by in huis, gelyk as op de winkels
 De kreupele Snyers, mit haer gekruiste schinkels.
 Nu is 't immers ommekomen, en ik en weet gien raet
 Van Klaertjes eer te bedekken, die op haer uiterste gaet
 Beladen met kind, en haest zal moeten baren,
 Nu is 't al verlooren, ik en zie 't niet te klaren.
 Wee my, verneemt hy 'er of 't minste maet sles.
 Best dat ik me verhang hier ergens in de Nes
 An ien pasteibakkers haek, zo bin ik uit het vrezen,
 Myn tanden wateren as ik denk watten kalkoen dat ik
 zou wezen.

T W E E D E T O O N E E L.

W A R E N A R, R E Y M.

WAR. „**N**U alle ding behouwen is, en fyntjes op zyn steê,
 „Bin ik wat beter emoed, as ik flus wel deê.
 Gaet

Gaet binnen, Reym, nu is't datje 't huis bevolen wort.

REYM. Wel ik mag het bewaren dat 'et niet esloolen wort,
Want voor dieven is ars te haelen niet ien kruis,
Daer is toch niet as de wind, en spinnerag in huis,
Of hy noch zorgt dat die iemant zel komen taken.

WAR. Toch het Geluk mochtme om jouwent wil wel
Paus van Romen maken,

Of Koning van Spanjen, watje best kwam te pas.

Bewaer je me de spinneraggen, nae binnen toe, ras;
Arm ben ik, dat weet ik wel, en draeg 't lytzaam en ge-
duldig. (zorgvuldig,

Wiedat 'er komt kloppen, en laet niemant in, weest me
Ik loop om ien bootschap, en kom terstont weer hier.

REYM. En of 'er ien buurwyf kwam om een kooltje vier?

WAR. Dooftme al 't vier uit, zo hebbenze gien spreken,
Of ik zelje zelve met den kop in den doofpot steeken.

Komt 'er iemand om water, zo roept, met 'er veeg,
We meugen niet missen, onze bak is leeg.

Roep het de lui voor de veinster, zo krygtmen gien slui-
Komt 'er ien om een Emmer, z' is tot de Kuiper: (per.

Om een Dreg, om een Puthaek, of andere leur,
'k Hebze op straet vergeten, de dieven zynder me deur:

Want, by gans dood, hoe schoon datze praeten,
Als ik uit bin wil ik niemant in hebben elacten:

Ja, al kwam 't Geluk zelve, ik waerschouwje, ziet
Jemeugt 'er op passen, doet gien deur open niet,

Of je zeltme te byster schrikkelyk vertoornen.

REYM. 't Geluk? zonder zorg, voor haar brandmen hoornen,
't Geluk zou hier an de deur kloppen, poep;

't Liep aerzeling, kreeg 't de lucht in de neus van je stoep.
En as noodig hier verby moet haer weg zyn genomen,

Zo wagt zy haer wel an deez' zy de middelstraet te komen,
Ze kreeg wel ien koorts op den hals, zagze de gevel maer

WAR. Je zeltje mongt houwen, en binnen gaen. (aen.
REYM. Ik hou myn mongt, en gae binnen.

Reym binnen.

WAR.

't Geboeft loopt dapper snuiven.

A 5

Daer-

Daerom zelve bei de grendelen toe moeten schuiven.
 Ik schei wel nood' van hier, maer ik moet nae't Prinsenhof,
 Daer zel men resolveren hoe men met 't geld zel speelen,
 Of men 't op de Doelen verteren zel, of an lepels omme-
 Compareer ik nu niet, zo mag ik giffen wel, (deelen,
 Dat men al het resjen te zamen opfnappen zel:
 Daer en boven zullenze niet anders denken kunnen,
 Waerom dat ik weg blyf, as dat ik 't gelt heb evonnen.
 Ze hebben me lang erkent voor zuinig en vroet,
 Des zel het zeer lichtelyk worden vermoet,
 Dat ik nu verzuim haer te raeden tot sparen, (bewaren,
 Om dat ik doende bin om wat grooters te winnen of te
 En hoe naeuw dat ik het heel, noch schynt het dat meest
 Al de waerelt dat droomen ken; met zulken feest,
 Zeggenze goên dag die my nu ontmoeten,
 Daer men my te vooren hiel magertjens pleeg te groeten.
 't Is goên dag Warnar, waer heen Warnar? hoe vaert 'et al
 Adieu, t'uwven besten, vaert wel, ien goed jaer. (vaer?
 Ik zorg zy ruiken longt, dit ken voor niet niet komen;
 Maer ik wil gaen daer ik voor heb enomen,
 En helpen daer 't werk op 't spoedigst an ien zy,
 Dat ik haest op de bien weer nae huis toe ty.

DERDE TOONEEL.

GEERTUID, RYKERT.

GEERT. **I**K wilde wel, broeder, dat de woorden die ik
 huden

Tegen u spreken zel, gy my ten besten duiden,
 Gelyk een broeder hoort te doen zyn zusters reên,
 Hoewel ik zeer wel weet men acht ons vrouwen klein,
 Ik laet dat voor 't geen het is, en heb daer niet met allen
 Tegen te zeggen voor dezemael; maer dit is myn begeer,
 Dat je denkt hoe ik jou zultter bin, die voor uw eer
 En welvaert schuldig bin zorge te dragen.

RYK. Wat hebjete zeggen?

GEERT. Maer je wort vast ien man op jou dagen,
 En zo ik jou verlies zonder kinderlyke erven,

Zo

Zo zel de naem myns vaders geslacht geheel versterven ;

Dus heb ik al de nacht vast leggen peinzen , hoe

Ikje best mogt uithylikken. RYK. Daer slaegeluk toe :

En, tot meerder zoetigheid, ien hiel pont vygen. (krygen,

GEERT. Ziet, je mogt schier of morgen ien dut komen te

En raken ergens an ien hoer vast lichtvaerdig en vals.

RYK. Mienje 't om 't wats, zuster? GEERT. Ja ik, in ernst.

RYK. Och! ik bin om den hals.

GEERT. Wel hoe zo?

RYK. Maar zulke reden kan ik niet gedoogen. (oogen.

Binj' 'er op belust? ziet daer slaet my ien paer blaeuwe

Niet mogt je me zeggen dat my meerder verdroot.

GEERT. Luister. RYK. Zo mennigen woort daer af, zo

mennigen stien veur myn poot.

GEERT. Doet het op myn woort. RYK. Raeje 't my? ik doe 't.

GEERT. Anders licht dat je sneefde. (en beleefde.

RYK. 't Mogt wel dat het zalig waer, dat ik het slechts niet

GEERT. Hoort iens nae myn woorden, laet je raeden, zalige

Slaet 'et niet in de wint, je welvaert hangt 'er an (man,

RYK. Wel ik bin te vreên, doet morgen een bruid op

Mits bevoorwaerend' dat ikze overmorgen 't gat uit schop,

Weetje daer raet toe: ik loop terstont nae de Barbier,

En laet me scheren, adieu.

GEERT. Gy deunt 'er meê, hoor hier,

Let 'er iens te deeg op, alle jokken laet varen:

Ik heb ien weeuw op spoor van veertig jaren,

Hoe veel meer of min, weet ik niet, 't is daer ontrent,

Die, door een zeker getrogelt Testament,

Met temen en lemmen van haer man heeft verworven,

Dat de beste plok van zyn goet op haer is verstorven,

Zy kan ryen en omzjen, en maekte dat klaer,

Dat zy voordeel van hem hebben zou, en hy niet van haer.

RYK. Die trip?

GEERT. En steurtje niet, al lykt het wat nae guitenspel,

't Is huidendaegs de waerelt, zy vaert van de duiten wel,

Wel gereet, wel gekleet en heerlyk behuist,

Van onderen tot bovenen, alle ding even juist,

En

En zo kwiks om te vryen, as men ien vryfter in 't Lant
ziet. (niet.

RYK. Hels vuur op een stokjen, zo verbrantze haer hant
Ik weet wel wie je mient, de weeuw van Klaasje Klik:

We dienen mekaer niet, Lobberich en ik, (zen,

De valsche schoonpraet zou gien paert nae myn stal we-

En as ik ook iens mal wil worden, zo wil ik te degen mal,,

Het waer wel mogelyk dat gy me had bekoord, (wezen.

Had je ien meisjen van achtien jaer op espoort:

Gelyk hier Warnarbuurs dochter, die mogt myn kom-
mer stelpen.

GEERT. As je daer an woud', ik mien je waert te helpen.

Maar daer en zit niet ten besten, 't volk is te slecht.

RYK. Maer 't meisjen is goelik; en de vaer is oprecht.

'k Wil gien schoonvaer die 'er den hien tyt om zyn
schulderen,

Noch ien huis vol meisjens om den gantschen dag te bul-

Ik bin die stoeijery en dat gevaert al moe. (deren,

GEERT. Wel is 't jou zinlikheit: ik wensch 'er geluk toe.

RYK. Kort beraet, goet beraet, ik gae 'er de Vaar af spreken.

Zie! ginder komt hy juist van daen nae huis toe gestreken.

VIERDE TOONEEL.

WARENAR, RYKERT.

WAR. IK dacht 't zeker wel, en 't lag my op myn leen,
Zo noô wild' ik van huis, dat ik vergeefs ging heen;

Ik by 't Prinsenhof komende, noch binnen, noch buiten,

Korporael of Lanspfaet, Kapitein of Luitenant: (vant

't Volk past niet op haer tyt, het is zeker van 't mal:

Nu ty ik weer nae huis, want myn hert is 'er al.

RYK. Warnarbuur, goen dag man, hoe staet het leven?

WAR. Heb ik jou daer Rykbuur, goen dag wil ik je geven.

RYK. En u een goet jaer, dat je gien verdriet schiet. (niet,

WAR. „As de ryke d'arme zo toe spreken, dat is om niet

„De meit, zorg ik, heeft hem 't spu! van de Pot gemelt.

RYK. Hoegaet 'et al?

WAR.

- W A R. Hart en zwart, onbelaen met gelt,
Gelyk slecht luitjes van mynen doene plegen.
- R Y K. Wat het is juist altemael an het gelt niet gelegen,
Hebje goet genoeg, je hebt een goet lot.
- W A R. „Hoe smeerig kan hy kallen, dit 's al om de Pot:
„Zo ras as ik t' huis kom; ten baat gien smeeken,
„Zel ik voor myn eerste werk de meit de oogen uitslee-
„En daer nae de tong gaen tornen uit heur keel. (ken.
- R Y K. Buurman, wat staeje te praeten in jou zelven dus veel?
- W A R. Ik klaeg over de armoë die ik moet lijn,
Ik heb daer ien eenige dochter te vrijn,
Daer ik niet meê geven ken, myn lieve maet,
Zo komt het toe dat 'er ook niemant nae staet,
En ik zouze gaern by myn leven met ien man bezorgen?
Wangt ik vrees, zo ik sturf datze schier of morgen,
In deze ongeregelde tyden mogt slaen op het wijt.
- R Y K. Zo je anders gien noot hebt, uw klagten vry stilt,
Ik wil 'er wat by doen, geeft den moet niet verlooren.
- W A R. „'k Weet wel waer hy wezen wil, maar dat gat zel
hy niet booren,
„Hy heeft 'et op het kats-hoofst emunt, daerom is 't dat hy
- R Y K. Ik hebje wat zonders te zeggen. (vryt.
- W A R. „Och! ik bin 't gelt al kwyt.
„Hy heeft het opgegraven zoud' ik ramen,
„En nu komt hy kwanzuis, al evongen meê zamen,
„Om mitme t' accordeeren, och! hoe wee is me te moê
- R Y K. Wel, buurman, waer loopje zo neerflig nae toe?
- W A R. Ik heb in huis wat te bevelen, dat ik vrees te ver-
Ik koom terstont weêr byje. (geten,
- R Y K. As hy komt te weten
Dat myn bootschap is om zyn dochter te verzoeken tot
Myn huisvrouw, hy zel denken dat ik met hem spot;
Want zo ongelyk gegoet men zelden ziet trouwen.
- W A R. „Och! ik bin verblyt, de Pot is behouwen:
„Alle ding is zo 't was, door myn hert ging ien vlym
„Doen ik nae binnen trat, en ik vil schier in zwym.
Wat zegje nou, Rykert?

R Y K. Wilje wel antwoorden op myn vragen?

W A R. Ze mogender nae wezen datze me wel behagen:

Ze mogen ook wel zo wezen, datje 't weet,
Ik en antwoordje van al den dag niet ien beet.

R Y K. Onbillykheit zel ikje te veuren niet leggen!

Wat dunkje van myn Geslacht?

W A R. Daer is niet op te zeggen. (zelfde leeft?)

R Y K. Wat dunkje van myn leven, schoeit 'et wel op de

W A R. Wat, je hebt al jou leven een goet flokker geweest.

R Y K. De jaren die ik out ben weetje ook wel te mikken.

W A R. Die hebben vry wat tellens an, ze slachten je brikken.

R Y K. Wel ik heb ook altyt van jou gedacht

Datje ien eerlyk burger waert, daer ikje noch voor acht,
Al benje van slechte luitjes, ze waeren onbesproken.

W A R. „Ik weet niet waer 't hem liegt, maer hy heeft de pot

Wat is nu voort, Rykertbuur, jou begeer? (geroken?)

R Y K. Daer toe wensch ik zegen, en deugt en eer,

Naedien datje me wel kent, en ik jou mede,
Zo hoop ik, je zeltme niet weigeren een bede,
Dat is datje me jou dochter ten wyve wilt geven.

W A R. Maer, Rykert, ik hoorde noit van myn leven

Datje zulken kwant waert, heeft dit ook slot,
Mit ien oud arm man, as ik ben, te dryven den spot?
Heb ik dit op jou verdient? ik kan 't niet vermoeden.

R Y K. Je moet myn reden niet anders duiden as ten goeden;

Het verzoek is myn ernst, ik zegje dat ik het meen.

W A R. Ei lieve! laet my, en myn dochter mit vreên.

R Y K. Geloofstme, buurman, ik en doe 't niet om te jokken.

W A R. Gelyk by gelyk pleeg alderbest te fokken.

Den ryken diend wat ryks, den kalen diend wat kaels,
Je zoudme niet kennen willen, en maken myn dochter
overdwaels. (gelyken.)

Dan waer ik hiel in 't onderspit, me dunkt het zelme niet

R Y K. Dat is wel de manier van zommige ryken:

Maer ik zelje kennen voor een vader als 't behoort.

W A R. Beloofje me dat? R Y K. Ja 'k.

W A R. Vaart 'er wel meê, daer is men woort:

Je

Je zelt de maid hebben, waer toe veel te sammelen?
 „Gants bloet! wat hoor ik daer van binnen rammelen?
 „Daer is 'er voorzeker ien achter de buit.

RYK. Wat des meisjes zinlykheit an gaet ... wel hy vaert 'er
 Deur is hy, waer mag hy daer zyn gebleven? (weêr uit,
 Me dunkt hy speult neefje, hebje van al jou leven!
 Wie kwam 'er ooit zo veer daer zulks is eschiet?
 't Is mit hem, nou zieje me, nou zieje me niet:
 Mit ien wip is hy buiten, mit ien wip is hy binnen,
 't Is trouwen niet vreemt al maekt 'et hem beteutert van
 d'Arme lui, as de ryke haer spreken aen, (zinnen,
 Mienen doch altyt zy zyn geflagen of gevaên.
 En zo verzuimenze zomtyts een goê gelegentheit.

WAR. Hout dit voor evangely, je moogt dit over wegen,
 En trek ik je niet met wortel met al uit de lel, (meit;
 Zo geef ik jou last, volle magt, en zonderling bevel,
 Dat je met Miester Jeurjaen de Quakzalver mit de krom-
 me rubben, (ben,
 Accordeert de beste koop datje kent, om me te laeten lub-
 ik zegtje mit ien koele moet, zyt 'er op verdacht.

RYK. Wel, buurman, me dunkt datje me niet en acht,
 Waer heb ik dat verdient dat je met me de gek zout schee-

WAR. Neen zeker ik houje voor ien man mit eeren. (ren?
 Indien ik mit jou gek zo slaetme de moort.

RYK. Hoe hebben wy 't dan te zamen, staeje noch je woort?

WAR. Ja, maer gelyk as 't gezeit is, ik kander niet meê ge-

RYK. Dat weet ik wel, daer leit niet an bedreven. (ven.

Zy zal op die voorwaerd' van my worden getrouwt.

WAR. Hoor hier, beeltje niet in dat ik ien Pot heb evongen
 mit gout.

RYK. Wat ien blaes, ik trouwze om heur goê manieren.

WAR. Datje 't wel verstaet, ik zel gien hyliks goet uitkieren.

RYK. Wy zyn 't volkomen eens.

WAR. Ja maer ik kenje wel, (hel:

't Is met de ryke lui geef stokje, neem stokje, stokje in de

Nou beloofje ze me te nemen zongder beurs, zongder
 brikken,

Thans komen je de poppen in 't hooft, zo is 't hylik an
Jy lui en hout je woort niet dan by geval. (stikken,

RYK. Ik zeg wat ik belóof dat ik het houwen zal,
En tot meerder bevestiging van myn verklaren,
Zo laet men vrienden t'aevond by de jouwe vergaren,
Om het hylik te beschryven met gemeen accoord,
Ik zel gaen bestellen nu rechtevoort
Dat 'er wat komt daer wy af banken meugen,
Want ik weet wel de kosten daer kenje niet teugen.
Adieu tot flus toe, ik ty op de been,
En zelme best spocijen. WAR. Daer stapt hy heen.
O lieve deugt! wat ien ding is 't ook gelt hebben.
Deze man zou op myn dochter nooit zyn zin estelt
hebben,
En had hy niet in 't hooft, denk ik, van den gevonden
Zo komt het dat hy dus anhout as ien klat. (schat,

V Y F D E T O O N E E L.

W A R E N A R, R E Y M.

WAR. **W**Aer benje, snapster, die over de huurt hebt gaen
verbreden, (steden?

Dat ik myn dochter met groot goetten huuwlyk gae be-
Fluks reptme jou handen, nou wacht 'er niet meê,
Wascht knap de vaten om, schikt alle ding op zyn steê.
Voort maekt 'er ien eind van, en zonder te spotten lank,
Schrobt me vaerdig de deel, en schuurt de pottelbank.
Hemelt de kookken op, en stoft het voorhuis uit,
Schuurt de glazen wakker, maer breeke ien ruit,
Ik zelze an jou huur korten: witme de muur in de kamer;
En haelt voor ien pennewaert zaglis tot de Kraemer,
Ze meugent op de kerfstok zetten, 't mag 'er nu of.

REYM. Mierter, wilje 'er meê deur wezen, hoe gaeje dus grof?
Een hiele penning an sagelis om de vloer te bestroijen?
Dus doende zelje al jou schone goetje wel vermoijen.
Denkt asje dat noch iens doet zo is 't ien duit.

WAR. Dat 's alliens, 't moet nu vol staen, myn dochter is de
REYM. Daer slae geluk toe; maer wie zelze trouwen? (bruit.

WAR.

WAR. Onze buurvryer Rykert, t'aevont zelmen maelyt houwen,

Op't sluiten van 't hylik, met de vrienden aen elke zy.

REYM. Bylo dat zel wat kosten!

WAR. De Bruigom houtme vry,
't Mag gien quaet; hy zel kost en drank beschikken.
Ik ga iens an den Dam. pas jy op je stikken.
Ik kom terstont weer; de deur dicht sluit,
Ziet toe, maekt het schappelyk, of je raekt 'et gat uit,
Zo mag pas ien ander het bruilofststuk genieten.

Warenar binnen.

REYM. Nu steeken ik en Klaertjen ten ooren toe in de verdrieten.

De bruit! de bruit te worden! en z'is op het uiterste zwaer,
Nu zie ik 'er gien muijeren an langer met mekaer.

Ik mag terwyl binnen gaen en doen myn dingen,
Verwachtendē hoe 't ongeluk met ons om zel springen.

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

LEKKER, CASPER, TEEUWIS.

LEKK. **W**El maet, dus gaen de Munneken by mekaer.
Dat de cene niet en weet, dat weet den aër.

Dus nyver in de praet? zyt 'zamen gegroet. (moet,

TEEUW. Wel Lekker, waer heen? LEKK. Juist komje me te
Ik ging nae jouwent. TEEUW. Wat is 'er te kwikken?

LEKK. Maer je moet met je beiden de kruiken beschikken.
Myn Miesters hylik gaet t'aevont voort.

CASP. Wel das wat nieuws, ik heb 'er nooit iet of ehoort.

Wat krygt hy voor een? ik bids ou datge ze dan nomt.

LEKK. Hebje niet altyt hooren zeggen, hoe ien mensch 't hy-
liken an komt:

Zo dunktme dat 'et den Baes ook overvalt,
Hy heeft van ien wyf nooit zyn leven gekalt,

Nu kreeg hy van daeg ien bui, en is eens loefs getegen
 Om Warenar, onze buurman, te bewegen,
 Dat hy hem zyn dochter zou geven ten echt,
 En ten duurde niet lang of zy hadden 't zamen beslecht.

T E E U W. Dat 's haest geklaert. Wat 's jou bootschap nou?

L E K K. Maer ditte,
 Men zalder askaks t'aevond op 't hylik zitten,
 En de vrienden als dan tot de bruid worden vergaert,
 Hier wil myn Baes zyn eer hebben bewaert,
 En dat zy al t'zamen daer blyven ten eeten,
 Dit is zyn meening, daerom heeft hy me geheten,
 Terstond te loopen om Hofineester en Kok.

T E E U W. We hebben 't nu rechtevoort vry wat drok.

C A S P. Sieur Braedvarken heeft gasten gebeên tegen morgen,
 Daar moeten wy al de spys met haer ordonnancy bezor-
 Bid ouwen Baes dat hy tot overmorgen toe wacht, (gen,
 Sieur voorschreven heeft genooit al zyn geslacht,
 Zo wy hem begaven dat waer te slout dolen.

T E E U W. Wy leggen 't rechtevoort over mit kryt en mit
 hout kolen,

Uit de schootel in 't napjen, uit de roemer in 't glas,
 Hoe dat wy 't daer wel zullen maken te pas.

C A S P. Wa, 't zyn kurieuse liêns, en daer gaet tyt toe.

L E K K. 'k Weetje niet mier te zeggen, myn meester wil dat ik
 vlyt doe,

Om alles toe te réchten, zonder eenig dralen,
 Keunje me niet helpen, zo moet ik ien ander halen.
 Daer gae ik heen.

T E E U W. Hoor hier, vertoeft noch een beet.

C A S P. Ontbait, men zalder op paaizen, en geven u bescheet.

L E K K. Datje 't ventjen allien zyt, hoefje niet te mienen,
 Die 'er t'aevond op past, zel de Bruiloft ook bedienen.

T E E U W. Al ze we te nacht niet slaepen gaen, zo hebbewe
 'et an de tyt.

C A S P. Nu men zal ou gerieven om dat het ou lieden zyt,
 Maer waer 't iemand vremts men liet hem verliegen.

Hoe kommet by dat de Bruigoom deez'kosten zal driegen?
 Die

Die plag by de Bruits vrienden te worden gedaen.

LEKK. Hoo! hoo! zou men om de kosten de Bruits vaer spreken aen. (ken,

T E E U W. Eleman, veer van daer, dat zou niet willen lok-
Ik ken hem wel, hy is zo droog as ien Maertsche bokken.
Daer mag niet of, hy vloekt en hy driegt

Het al te vermoorden, als 'er slechts wat rook uitvliegt,
Dat is, laet hy hem dunken, zo veel warmt verloren.

LEKK. Daerom heeft hy een zeil over de schoorsteen ge-
schoren,

Dat de rook met ien tocht zo niet deur en kan gaen,
Maer een half etmael leg en zoek nae't open van de draen,
Eer hy's aevonts zyn hoeft neerleit op de slopen,
Stopt hy de pyp van de blaesbalk, dat 'er gien wint uit zou
lopen,

Op avontuur ofze haer verzuimde dewyl datze sliiep.

T E E U W. Hy mogt hem zelfs ook wel stoppen dat 'er gien
wint uit liep.

CASP. Maar wat vind men hier in Holland scharpe gezellen.

LEKK. Men zouwerje wel ien hiele story van vertellen :

Lestent was hy eens tot Tryn Niften te gast,

Die gelegentheit nam hy waer: en heeft geast

Drie dagen te vooren, zo veel als hy mogt lyen,

En doen hy nu begon aen't eeten te tyen,

Zo heeft hy zyn buik met zo veel spys gestoffeert

Als in drie dagen daer an konden werden verteert,

Zo was hy uit te gast voor volle zeven dagen.

T E E U W. As ien man, hael in Klaes Lou, maar kon't
zyn maag verdragen,

Of bekwam hem het gast gaen as de hont de worst?

LEKK. Hy kreeg zulken Monopoly in zyn buik, in zyn borst,

Mit gorren, en knorren, mit murmureren,

Al haddender vyftig lui over hoop elegen mit disputeren.

CASP. Bal wat zelden de Medecyns van zyn urien? (zien,

LEKK. Wat men praten, hy begeerden gien Doctoren te

Hy hadde veel te grooten schiik van dat eeuwig geven:

Doen't nu zo veer was dat hy hem zelfs al had deur eschre-
ven,

Warnar neef, denkt om je ziel, zeide doe zyn oude Nift
Of men om ien Heerroom liep, die jou een woordje zei-
de uit de Schrift :

Want 't is mitje al dood stroom, jou leven is an 't ebben.
Hy zoud', zaid' hy, al ien daelder willen hebben :

En daerom bleef het achter, wat dunkje van zulken vrek ?
T E E U W. Gierige lui zouwen sparen, al metfeldenze met
de drek :

Een daelder liever te hebben as ien hemelsch troosjen.

L E K K. As hy zyn nag'len kort, bewaert hy de spaenderen
in ien doosjen.

C A S P. Ba! dat 's de grootste vrek van het geheele lant.

L E K K. Lestent ging hy iens op de Vismart met een netjen
an zyn hant,

Daer had hy wat kat-ael inne kost, en spiering om te azen
Mit komt de ouwevaer (slok) en rokten een door de ma-
zen. (mit gout.

Hy op de bien, met een staent zeil, al kosten 't ien ton
De veugelsteeg deur, de kerksbrug over, nae myn Heer
den Schout,

Daer mat hy 't feit ten breedsten uit, en ging staen met
veel menty temen, (men,

Hoe dat men zulken ouwevaer most in apprehenty ne-
En duizent zulke dingen meer rechte hy zyn leven an :

Wat, daer is 'er zo veel, dat ik ze niet al onthouwen kan,
Ook en dienen wy de tyt niet te laeten verloopen.

T E E U W. Wel, maer as wy de provisie zoude gaen koopen,
Zo most men zeggen hoe veel volks dat 'er wezen zal,
En wy onze rekening maken nae dat getal,
Ziet dat dienen wy daerom van te voren te weten.

C A S P. Men zal de pletsen nettekens af moeten meten.

L E K K. Wel gaenwe dan derwaerts, en schikje nevens my.

C A S P. Ba, den hofmeester betaemt te gaen aen de hooger zy,
Als hy met zyn tweejen gaet, dus hebbe kik geen genuigen,
Dat gy ou lieden dus in 't mids komt vuigen,

Want dat 's d'eerlykste plets, als men gaet by dryn.

L E K K. Neen bylo, daar hadje 't niet, dat mag niet zyn,

Ik zeg houwe rust, eer dat ik je om veer schop,
Myn komt het midden toe, ik representeer 't heerschap:
Wie steltje te werk as ik? an wie winje jou brood?

CASP. 'k En does niet ik ik, al sloegdy my dood:
Zoud' ik een and'ren myn plets laeten bewaren,
Ik ik heb t'Antwerpen voor Hofmeester gediend over
dartig jaren;

En zoude nu een lakker my doen deez' hoon?

TEEUW. Ai lieve, ik acht die leurey niet een boon,
't Is my alliens of ik achter of voor gae, of boven of onder:
Maar hoord nae myn zeggen, op dat wy zonder
Geschil en kwesty mogten raken over straet,
Zo dunkt me best, Lekker, dat gy voor heenen gaet,
Op dat zonder schandael elk blyft in zyn eere.

LEKK. Dat 's gang, je meugt volgen, ten is niet verre.

CASP. Ziet ik waer liever dood geweest, eer dat zou geschiên.
Ik converzeer dagelyks met eerlyke liên,
Wa mogtenze payzen dat ik ik dat gink gedogen.

TEEUW. Gy hebt gelyk ook, zo g'u zelf niet verhoogd,
niemand zelje verhoogen.

Elk na zyn kaleteit dat tribbelt alderbest.

T W E E D E T O O N E E L.

LEKKER, REYM.

LEKK. **V**oor den dag Reym, hier uit, doet de deur op
van dit nest, (de kooken.

Schikt uit de weeg, maakt ruim baen, dit volk moet nae

REYM. Wel we hebben gien vuur in huis.

LEKK. Zo meugje 't stooken.

REYM. Of'er turf is of niet, denk ik? LEKK. Al even gaauw.

Hebje gien turf legt hout an, of je krygt ien graauw.

REYM. 't Is'er niet. (spreeken.

LEKK. Hebje gien planken op zolder? liert mit verstand

REYM. Wat brabbeltme deuse vent, zou ik het huis an

brandt steeken? (quaadt.

LEKK. Waerom niet? 't werk moet voort gaan, ten mag gien

't Is bruiloft. REYM. Hy raest als dol.

LEKK. Of schaft ander raet.

Hier is hofmeester, kok en koks knecht, die mogen niet
Gaet in maets, gaet in. (toeven,

Laet me de bruits wyn iens proeven. (ren hier,

REYM. Wyn, wyn in zyn mont te nemen? men zou niet dar-
Kalje van bruits wyn Lekker, vraegt nae bruits scharrebier:

Wyn kwam hier nooit over de drumpel, hoe praetje dus?

LEKK. Isse noch niet gekomen? zo komtze dan flus,

De Baes heeftze al besteld, de meit was om selen.

Vaer wel, ik zelje zo lang de wysheit bevelen.

DERDE TOONEEL.

WARENAR, TEEUWIS.

WAR. **I**k miende de eer te bewaren as vader des bruits,
Maer dusken zoorjen aeltjes, as klink snoertjes,
om zeven duits.

Nae schellevis, nae kabbeljou en was giën kyken,
Daerom ging ik van de vismarkt nae de hal toe stryken,
Maer lamsvleis, kalfsvleis, queenvleis, al was 't uit de
kerf,

Het pont om ien reael kynt, ik heb 't wel hondertwerf
Myn leven zo goet om een braspenning zien koopen,
Ik docht in myn' zelf, dit volk zou ien mens 't vel afftroo-
Dan kost het noch van droopen, van turf en hout: (pen,
Ja wel alle ding is zo duur, dat 'er ien mensch of grout,
Ten is niet an te halen, ziet daer valt niet mier te zeggen.
In 't lest heb ik ook by myn zelf over gaen leggen,
Dat of ik nu al groffelyk de milde leg en speul,
As de bruiloft over is, zo doet 'et even veul.

Een deel jonge spilpenningen mogender wat op finalen,
Maer by de vroede zel ik 'er eer meê behalen.

Die wat spaent, die wat het, dat leerdeme myn Peet.

Het is 'er zo makkelyk niet an te komen, datje 't weet.

't Wort zo licht niet ewonnen, as verslemp of verzopen.

Wel wat beduit dit? de deur staet tot mynent wyt open,

Ofze

Ofze depot ook opgraven? och! ze hebben 't zo drok.

TEEUW. Wel is 'er gien spit, maekt 'er ien van ien bezemstok.

De riemen die men heeft, daer moet men meê roeijen.

Daer's de spys op ien briefken, jongen, rick me wat te spoeijen,

Zegt de vleishouwers en vogelwyven, dat ikje heb estuurt.

Speulnoot, deze pot is te klein, lient ergens ien grooter in de buurt,

Zuiker en kruid by den bak, dat ken hem niet krenken.

WAR. Och! daer hoor ik de pot noemen, wel mogt ik het denken,

Daer heb ik voorzeker de dieven achter 't gelt,

Och! hoe klopt me 't hert, och! hoe ben ik ontstelt.

Ik zel 'er after her tyen mit roepen en kryten,

En zo lang as ik staen kan niet ophouwen van smyten.

D E R D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

TEEUWIS.

Ik bin byloo de leste, het is al op de bien.

Heeft 'er niemant miester Casper of myn jongen ezien;

Zegme toch, vrome burgers, wat zynze op eslagen?

Gans doot, datwe ons allegaer van ien ouwe man voort laeten jagen,

Ik bin bloedig en blaeuw, zo zat hy 'er op met de stok,

Ten bate niet of ik riep, hou op, ik bin de kok, (was,

Ik zeg, hy heeft ien kwade dronkenschap, indien hy buis

Somma 't gaet 'er redelyk toe, na dat 'er gien hout in huis

Hy heeft ons an hout geholpen iens voor al. (was,

T W E E D E T O O N E E L.

WARENAR, TEEUWIS.

WAR. **K**omt my herwaert gy rabaut, ik zegje hout stal.

TEEUW. Wel gekskap, hier staec ik nou, wat hebje te vragen?

B 4

WAR.

- WAR. Wat hebje daer zulken opsteker te dragen,
 Weetje wel datje me straks dreigde daer mee? (en deê,
 TEEUW. Waeren my myn zonden zo leet, als dat ik dat niet
 Het zou men op myn sterfdag wel dapper vromen.
 WAR. Ik zeg dat 'er gien arger schelm as jy uit mag komen,
 En dat ik op niemant ben gebeten zo fel.
 TEEUW. Dat en liegje niet, fynman, al kenje 't wel.
 De zaak is blykelyk, gy hoeft 'er gien tuig of te leggen.
 Maer jy, ouwe Zuzannesboef, wat hebje op ons te zeggen,
 Datje dus het regiment stelt zonder eenige reên?
 WAR. Vraegje dat, stukke diefs? benje daer niet mee te vreên?
 Zo beroutme dat ik 'er niet bet op zat met beuken.
 TEEUW. Ik zweerje ik zelje de kop icns weer zo murruw
 Dat zy d'ierste maent het niet vergeten en zal. (meuken,
 WAR. Mogelyk is misselyk, by provisie hebje 't al.
 Wat hebje in myn huis te doen as ik bin buiten? (ten?
 TEEUW. Wel, zel men t'aevond tot jouwent gien hyluk flui-
 Ik en den hofmeester kwamen bereijen 't mael aldaer.
 WAR. Wat roert jou wat ik eten wil, 't zy rauw of gaer?
 Ik zegje dat 'et veel is, gy zyt myn voogt, ja trouwen.
 TEEUW. Ik vraegje, ofje t'aevond gien gastebot zelt houwen?
 WAR. Ik vraeg jou of ik gien zorg mag dragen voor myn
 huis?
 TEEUW. Ik vraeg jou wie jou zo veel verkort as ien gruis?
 Zegme waerom wy de maeltyt niet bereijen en moeten?
 WAR. Vraegje dat stukke schelms? wat hebje te wroeten
 In de kamer, de binnenhaert, en 't hiele huis deur?
 Men zel 't je verliezen, dat hebje 'er veur.
 Waer 't datje jou allien emoeit had mit de koken,
 Ik hadje mit de kneppel de kop niet ebroken,
 Staet of, zeg ikje, en komt me de drumpel niet te nae,
 Of wilje dat ikje voort de poot in slae?
 Gaet niet deur, blyft daer staen, ter plaetze voorschreven,
Warnar binnen.
- TEEUW. Ik zegje datje past myn mantel weêr te geven,
 En myn eene koks mes met zilv'ren beslag,
 Of ik gae van hier niet van den hielen dag,

Gants felten hoe gaet 'et ien mensch uit zyn mienen,
Ik docht gelt an de hoenderen, en de Barbier zel 't an my
verdiennen.

D E R D E T O O N E E L.

W A R E N A R, T E E U W I S.

W A R. „ N een byloo, zo lang as het daer leit en heb ik
gien vrcê,
„ Waer ik gae, waer ik stae, het katschoof moet meê,
„ Of men dat gespuis daer iens ging in de aerde vroeten,
„ Men loerde me zo niet, het moest uit de paerde voeten,
„ Raectenz' 'er after, het was voorzeker hor.
Loop nou binnen, wilje, kok, mit al jou gesnor.
Ik geefje oorlof, en denk datje bly toe zint,
Kookt en sinookt, klat en knoeit zo lang totje moe bint,
Loopt in kamer en kooken, en waerje begeert.

T E E U W. Schoon bescheit, nouje ongs zo schendig of hebt
esmeert,

't Hoofst doet my zo zeer dat ik me niet weet te laeten.

W A R. Je sint ehuurt om te koken, en niet om te praten:

Wilje 't niet doen, gaet deur, ik pas 'er niet veel op.

T E E U W. Je zel 't meesterloon betalen van myn geblutstekop.

W A R. Ik zegje niet veul, maer ik raeje te zwygen.

T E E U W. Fynman, ik bin ehuurt om te koken, en niet
om slagen te krygen, (recht,

Verstaeje dat? W A R. Wilje wat hebben roeptme veur

Ofloop en haelt jou maets, en weelt ien goet knecht.

V I E R D E T O O N E E L.

W A R E N A R.

H y gaet deur, wat zou hy rechten, zyn bewys heeftgien
klaerheit? (zwaerheit,

Maer bloemerhelten, wat steekt hem ien arm man in

Die mit ien ryk man anspant, men is voorzeker in de ly.

Ofj' 'er an hylykt, of zyn compeer wort, of maetschappy

Van eenige komenschap meê zoekt te maken,

Je zelt voorzeker in 't onderspit raken.

Dat blykt an deze Rykert, die staet as kaks nae de meit,

Maer hy heeft 'er voorzeker op toe eleit,
 Om me de pot behendig te ontmorffen,
 Ik wed' hy dit volk, 't welk hem verlaet op lorffen,
 Expres chuurt had', en opgemaakt met vlyt,
 Om dat ze me de buit zouden maeken kwyt.
 't Was quanzuis om myn zwager te worden, ei lieve hoe
 druig maet: (staet:

Maer Warenar is zo slecht niet, as hem het hoofd wel ruig
 Hy is dicht op sen penningen, dat meugje verstaen:
 Daer heb ik noch ien bataelje gehad met onze haen,
 Die leit ter doot gewont, gesteken en gekurven:
 O Die schelm had my ten nachten by bedurven:
 Maer de kop worde me kroes, en ik gaf hem zulken lap,
 Hy was in de vloer doende met zyn klauwen schrap,
 Daer de Pot stont begraven, by gants eleweken, (schrapp,
 Ik geloof niet of de koks hadden 't hem in esteken.
 Gans felten ik was zo op myn paertjen, ik was zo quaet.
 Zouw ik niet? daer ien dief te vynen op hieter daet,
 Terwyl dat hy in't breken was, ik liet me van de noot raên,
 Die een dief in zyn huis vint, mag hem zonder ommezien
 doot slaen.

Maer holla, daer komt myn toekomende zwager aen,
 Dat ik hem zonder spreken voorby zou gaen,
 Waer in deze gelegentheit een zak die niet en dienden.

V Y F D E T O O N E E L.

RYKERT, WARENAR.

REYK. **S**omma daer heb ik esproken mit al de vrienden,
 Ze pryzen de vryster, zy pryzen de vaer,
 Me dunkt ook dat 'et wel dapper orber waer, (wen,
 Dat de ryke vryers altemet ien arme dochter gingen trou,
 't Zou dienen om de Stad in beter eendrachtigheit te hou-
 Voorzeker wy zouwe min gekwelt zyn van de nyt, (wen,
 En als zy hoopten van rykelui kinderen te werden gevryt,
 Zy zouden haar dan zo lichtelyk niet begeven,
 Als zy nu wel doen, tot een oncerlyk leven. (bont.
 Wy zouwen 't ook met de kostelykheit niet maken zo
 WAR.

WAR. „ Wat een zwager zel ik daer krygen! hoe wel is hy ter mont.

„ Hoe kan hy van de zuinigheit kallen! wat fraijer reden!
R Y K. Dat men alle dochters zonder goet ten huwelyk befteden,

Zo zouden zy 't al te zamen daer nae moeten leggen an,
Om mit haer goe manieren te raken aen ien man.

Dan waer uit, het geen men nu dagelyks hoort snappen,
Waerom zou ik niet? 't zyn myn fchyven die 'er klappen.
Ik heb 'er zo veel ingebrogt, of mier as jy, (mofy,
'k Wil zondags in damaft gaen, en 's werkedaeys in ar-
'k Begeer ien ketting as myn nicht, je meugt 'er jou lyf
nae zetten,

Ons gebuurken heeft een nieu fatfoen van brazeletten,
Die wegen ontrent hondert daelders an gout,
Ik heb floelen laeten maeken van ebbenhout,
Het stuk kost flechts vyf pont groot, ik geef 'er niet meer
veur. (deur,

WAR. „ Gants lichters hy kent de ryke wyven deur en weêr
„ Men mogt hem wel maken toezinder daer op.

R Y K. Ien hiele dag hebje an de deur zulken geklop,
Of altyt staet 'er volk in 't voorhuis te tranten,
Dan is 'er de naifter mit dundoek en kanten,
Ten baet niet, al zit 'er staeg ien op de vloer.
Dan is 'er de bontwerker met sabelen voer. (woonen.
Schuurfters en fchoonmaekfters fchynt dat 'er fchier
Dan is 'er de borduurwerker met al zyn patroonen.
Dit 's een nieu werkjen, ik heb 't eerft met houtkool ge-
morft,

Dat aêr heeft Grietje Gooffens af, het is haer bruits borft,
's Bloemtjen zal binnen gout wezen, en men zal 't om den
rant groenen, (fchoenen.

Dat Patroon heeft jou Truitjen nicht an ien paer hant-
As die een wyl geteemt heeft, en noch niet hiel uit,
Zo komt 'er een pot aerbeyen uit de Leitsche fchuit,
Die heeftze al op voordeel laeten koopen.

Dan komt de goutfinit's knecht uit zyn aem geloopen,
Om

Om noch iens te deeg te vragen nae 't fatzoen van de ring,
 Niet anders, dan of 'er de zaligheid an hing,
 Dan brengt 'er ien 't linnen van styven en rekken. (ken.
 Dan komt 'er de schoenmaker nieuwe schoenen an trek-
 Dan brengt 'er een proeffens van wyn, of uitheems bier.
 Dan komt 'er een rekening t' huis van drie vier vel papier
 By den snyer geschreven op leffleden maendag,
 Mit itemptje, by itemptje, zo dicht asse gaen mag,
 Ien mensch die 't aenzag kreeg de koorts op 't lyf.
 Dan wort 'er garen t' huis gebrogt van ien out wyf.
 Of dit geld kost, 'k wet men 't niet om een weldige som-
 me koopt,

Dan heeftze noch zo veel larysters an heur snoer, dat je
 'er 't hoeft of ommeloopt:

Ik weet niet waer zyze al opstikken uit de gaet.
 Ze hebben vier Burgemeesters, en een hiele Raet, (zout,
 Met zulken ordonnancy datje 't nimmermeer vol loven
 Lys Labbekaks is onder, en haer snaer is boven Schout.
 Wyb'rich is 'er Pensénaris, wat mienje by lo?
 Reim'rich kakels Procureur, en Niesje neuswys Stee'boô.
 Zy weten 't beter as de mans, wy zyn maer ien diel knol-
 len dom.

Gans fakerlysjes daer gaen zulke tollén om.
 Tweemaal ter week leeftmer van blat tot blat,
 De Courante nouvelen, uit de vier hoeken van de stat,
 Getrouwelyk vergadert door Secretaris snapal,
 Daer hoorje wie dat broets is, en wie 'er in de kap zal:
 Waer Hermen bot gevangen heeft, waer Goris vryt.
 Dat Jan onder de pels moet, en dat Kryn zyn wyf smyt.
 Dat Heimetjen een storting gehadt heeft, en Dibberig zwaer
 Wie dat de wurp zel krygen, en wie dat de vaer is. (is;
 Daer hout men pertinent register, en neemt naerftelyk
 acht, (flacht;
 Hoe veel bankerotiers dat Granmerchand heeft in zyn ge-
 Wat Snorker leit jaerliks aen zyn schepen, zwaer gelane
 ramps;
 Hoe veel bastarden dat Grootebroek heeft, hoe veel pollen
 Tryn Hanekams. Wat

Wat elke bruit veur klieren, en veur juweelen al heeft,
 Hoe veul duizenden elk ten hylik mit zyn kyeren geeft.
 En zy weren 't mit zulken gracy allemael, en zo kloek te
 zeggen,

Ik laet de Hollanders staen, de Brabantsche Rederykers
 mogender heur broek by leggen.

't Beleit van lantzaken, en van den oorlog wort daer op
 ien prik eschat.

Men disputeert 'er uit de Schrift, ergo dit, ergo dat.

De droeve kwestien die men zo zeer beschreit,

Zyn in dat collegie al lang al neêr geleit,

Zy konnen resolveren al is de zaek noch zo zwaer,

Zy gaender me deur of het klokspys waer.

Komt 'er dan kok, hofmiester, bestai- of banketmaker,
 die moet zo lang beyen,

Tot dat besoiingien of is, en den raet escheyen. (kook.

Somma, sommarum, daer is zo veul dat ik 'er schier of

WAR. Elementen, toekomende zwager, hoe keunje ook.

RYK. Hebje 'et ehoort? WAR. Van stukje tot beetjen.

RYK. Wie zou niet veur zulken last grouwen?

WAR. Ik heb staen lachen dat ik myn buik, mit bei myn
 handen, most vast houwen.

Ja vaêr, trouwen je keunt ontdieft. (ken verbrieft,

RYK. Noch heb ikje het duizenste deel niet van haer rau-
 'k Lag liever in vyfentwintig Vegevieren, dan ik ging
 met ien ryk wyf brallen. (lyf kallen.

WAR. Wat het 'et te beduyen, je zout ien mens een jeugt in 't
 Ik heb ien welgevallen an jou zuinigen aert.

RYK. Hoor hier, evenwel rae ikje datje de eer opje doch-
 ters brui-loft bewaert.

Zyn jou brui-goms klieren al of?

WAR. Of vaêr? neenze trouwen,

'k Heb daer een grofgraine kasjak leggen, mit ien paer
 verzette mouwen. (dag,

Daer zal ik het wel me aftouwen den eersten en tweden

Een iegelyk moet het anleggen nae dat zyn staet vermag.

Die niet heeft, mag niet te merkt gaen of 't rozenobel's
 zou regenen. RYK.

RYK. Neen, je hebt noch al wat, en 't geluk kan 't meer zegge-
Die het kleintje kan maken tot een grootje. (nen,

WAR. „Dat woort staetme niet aen.

„Hy weet van de pot, de meit heeftme verraên.

„Ik wot by get datze mit haer naers op ien heekel voer,

RYK. Wel hebje de praet allien?

WAR. „Die verbrangste peekel hoer.

RYK. Op wien hebje te preutelen, hoe hebben wy 't nou?

WAR. Op wien zou ik zo preutelen aêrs as op jou?

RYK. Wat heb ik anders gezocht as jou wel te believen?

WAR. Dat meugje wel vragen, je zondmen daer 't huis
vol dieven.

Wat had ik daer een krioel, wat was 'er gewauwels,
Een hiele galg met koks, en drie vier hondert krauwels,
Al eerloze schelmen, overgeven en stout,
Elk mit twee paer handen nae myn best onthout,
Zy greepen slechts toe, niet iens dat zy om ien pot of pan,
badden. (hadden,

In somma 't was al diefachtig tot de kliêren toe dieze an,
Die esmeert met kladden en klieken waeren zo grof,
Dat, wat 'er iens an raekte, dat kreegj' 'er niet weêr of
In de eerste drie weken, of ten minsten veertien dagen,
Al hadj' 'er ook ien dreg, of ien anker ingeslagen,
En spandemer vier paerden in van iender haer.

RYK. Hoe geefj' 'er wat after. WAR. Ik zegje 't is waer.

RYK. Nae dat ik dan hoor zo heb jye al laeten gaen.

WAR. Al had men 't hiele lyf vol oogen, 't was heur niet
meugelyk ga te slaen,

Zy waren geduimt en gevingert, as ien raven gebekt.

RYK. Wat dunkje van de wyn, heeft de kraen al iens gelekt?

Of wasse, doeje uitgingt, noch niet ingekomen?

WAR. Dat zel ik je niet zeggen, ik heb gien wyn vernomen?

Ik geef 'er ook niet om, zy komt ien hiel jaer niet tot my-
nent in huis.

RYK. Evenwel moet ik je t'aeavond iens maken buis,

't En past niet met allen datmen ien hylik zo droog sluit.

WAR. Ik houwer niet of.

RYK.

R Y K. Gy moet, of puis waer 't oog uit.
Je moet op 't welvaren van 't hylik drinken, binje jou
dochters vrunt. (emunt,

W A R. „Ik houwer myn gek meê. Ik weet waer hy 't op het
„Hy meentme mit ien abelheit drouken te maken,
„Om moitjes en makkelyk after de duiten te raken:
„Maer, lieve broêr, je loertme zo niet, (hiet,
„Ik zelj' 'er ien schot veur schieten, zo ik aêrs Warnar
„Ik zel 't buitens huis ergens, daer 't niemant en rooft
steken, (breken.
„Zo zel zyn wyn uit wezen, en hy vergeefs zyn hoeft

R Y K. Wat zegj' 'er toe, zelje duits wezen van daeg?

W A R. Alle wezen moet wezen, zaid' de man, en ik moet
nae den Haeg.

Wy zullen iens om poyen as alle ding klaer is.

R Y K. Adieu dan tot t'aevont, ik gae om ien Notaris.

Rykert binnen.

W A R. Wat worden jou lagen eleit, ô ronde schyf,
ô Pot! wat gaet 'er menig man op jou lyf. (hadt.
Wel mogt ik het denken dat deze knecht niet veel ziels
Waer schuil ik de pot nu best? laet iens zien; in 't kniels
Bei zaft, ik moet veurme zien wat ik bedryf. (vat.
Lest ging een Barbier in de maneschyn wangdelen mit zyn
wyf (brogten,
't Kerkhofje om, tot datze 't an 't groot school schier
Doe zaid' hy; wyfjen of we hier ien doots hoeft uitzogten,
Dat kars inue vars was, inne gaaf, inne goet.
Ien dootshoof zaid' ien dootshoof? wat binje ien nu-
welyke bloedt. (zot,

Ja ien dootshoof, zaid' hy weer, dunkt het jou ien gril
't Zou pronken in de winkel as ien bekken in 't mil schot:
Jy meugt zo lang wachten: mits klom hy 'er in.

Zy begon te roepen, miefter Wybrant, wat hebje in je zin?
Komt ras of. wacht, zaid' hy, dat ik 'er ien zonder wor-
tel zoek,

Doen hy 't had, kwam hy, daer is 'er ien, draegt 'et on-
der je schorteldoek.

Doe

Doe gingenze 't Gravestraetje deur, de Nuwedyk over,
zo lang was 't te deeg: (steeg,

Maer mits affe op het Water komen, recht voor de zout-
Daer ien diel jongens liepen bochten, komt de wynt en
blaester

Het schorteldock op; daer wast tovenaerster,
Tovenaerster, van roepen en mit goijen in 't til:
Somma ze hadde 't zo kwaet as 't diende datze 't lyf behil.
Neen, school ikje daer pot, de droes mochtje moeten.
Quamen de Barbiers daer onder de dootshoofden te
wroeten, (leên.

Zy trapanneerde jou, zy annetomizeerde jou van leên tot
Die onder heur handen komt daer is toch al veur ebeên.
Vloogze die weg op, ik zag 'er nooit veer of ien vlerk of,
Ik gaeze liever begraven op 't ellendige kerkhof,
Daer wort niemant begraven as verwezen liên,
En daer zel tusschen dit en morgen gien Justicy geschiên.

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

LEKKER *alleen.*

Zou 't 'er byget zo toegaen mit loopen, mit ritten,
Ik wod niet datm' 'er alle daeg op ien hylik zou zitten.
Daer heb ik onze Ritsert ezocht om heind en om by,
Ten lesten zei my ien van zyn speulnoots, hy was in de
Libry,

Daer vont ik hem leggen mit de neus in de boeken.
Gans felten, Ritzert, zaid' ik, hoe heb ikje loope zoeken,
Tot Peteweinen, tot Heermans, tot de waert in de Luit,
Op de danskamer, op 't schermschool, kaetsbaen in,
kaetsbaen uit.

Wel, zaid' hy, hoe dus nechtig? wat is 'er, laet hooren?
'k Zei hem van zyn Ooms hylik, 't was zulken donder-
slag in zyn ooren,

De kaerel besturf, zo veranderde hem zyn bloet.

Dat

Dat loof ik, hy hadt zyn mongt al emaeckt op het goet;
Rykoom miend hy zou 't hyliken wel voort staken.

Maer byget op ien ouwe Petemoey mag men rekening
maken,

Met de Nooms gaet het dikmaels uit de giffing, goe lui,
Al zynze out en of zy krygen wel ien bui,

Somtyts alzo licht as de ierst ankommende vryeren.

En ien out man mit een jonge vrouw, wisse kyeren.

T W E E D E T O O N E E L.

W A R E N A R, L E K K E R.

W A R. I k most bylo behendig te werk gaen, dat het nie-
mant ziet,

Is hier ook volk in de veinsters? neen, daer is niemant
Hier zel ik myn hert en myn nieren begraven. (niet.

O kerkhofje, kerkhofje bewaert de haven

Datze niet in handen en val van ien aër. (Bruits Vaër.

L E K K. Wie is daer op 't ellendige kerkhof? 't is biget de
't Is duure tyt graven, ze gelden gelt mit hoopen.

Ik gis dat hy de kerk dit hoekjen in 't gros of wil koopen,

Ommen ien graf voor zyn zelf te bouwen nae zyn staet,

En de rest onder de vrienden uit venten by de kleine maet.

Hy doet wel en wysselyk dat hy denkt om sterven:

En houdt hy 't al, hy laet zyn nakomelingen groot goet
nae an erven,

Zy slaen geweldig op, en ryzen van dag tot dag.

Wel, hy wroet in de aerd', wat of dit wezen mag?

Ik denk immer niet dat hy 'er iet het verloren,

Ten waer iemant van zyn voorouders daer hy uit is ebo-

Dit moet ik nae spooren, wat dat het beduit. (ren.

Ik zouw'er wel haest in wezen waer hy 'er maer uit,

Wat blinde Gerrits grepen zyn dit, hy maekten 't nooit
grover,

Hy stampvoet of hy turftradt: daer klimt hy over.

Deur is hy, nu is 't myn beurt, zo de lui my hier zien,

Zy meugen denken dat ik ergens by ien tovenaer dien,

Den Ouwen en ik bei dunkme datwe zyn mal.

WAR. O myn hert begint te popelen, daer kryg ik ien inval,
Of'er iemant mogt slaen kyken hebben deur ien glas:

Het hert dreunt inme lyf, of't ien danskamer was.

Jy, schelm, wat doeje op de muur? de kop zel ikje breken,

Fluks zeg ikje geeft over. **LEKK.** Wat hebje op me te spre-

Wat brabbelme deuze gek, wie doetje te kort? (ken?)

WAR. Ik zegje, stukkediefs, geeft't over.

LEKK. Ik weet niet watje schort.

WAR. Fluks, zeg ikje, geeft weer, ten zinnen gien leuren.

LEK. Wat hebje te stooten, te trekken, te scheuren?

Ik zegje, by gants honden, je zelme laeten gaen.

WAR. Hout dat, en dat, en dat. **LEKK.** Wat letje te slaen?

Wilje slaen, loopt heen, inne slaet jou eigen.

WAR. Geeft weer, of je zelt noch bet an loopen.

LEKK. Wat let je te dreigen?

Heb ik jou gedaen eenig ongerief?

WAR. Vraegje dat, jou kerkroover, jy drie dubbelde dief.

Fluks geeft't me weer, of je krygt noch mier slaegen.

LEKK. Wat, wiljeme voor een dief schelden, wat heb ikje

ontdragen?

WAR. 'k Wiltje niet zeggen, je schelm, jy Judas gelyk.

LEKK. Jy raest of je dul waert, of je bint fantastyk,

Of't verstant is op den tril, dat jou zinnen zo los speulen,

Of de kei leutertje, of je hebt jou hoeft verhuurt tot een

rosmeulen,

Wat laetje jou dunken, ik bin ien eerlyk mans kint:

Bezoektme vry over al, en ziet of je wat vint. (de ree:)

WAR. En geefje't niet weer, gauw edief, voor jou zyn de gar-

Waer zyn jou hangden? **LEKK.** Daer is de een, en daer is

de aër. **WAR.** Fluks de darde meê.

LEKK. Gact in jou consciency zien of die niet en wroeg.

WAR. Jaeze, want ik slaeje niet half genoeg.

Maer ik zelt straks verbeteren, of zegt wat hebje estolen?

LEKK. Waerachtig niet, ik zweer't.

WAR. Waer heb je't escholen?

't Manteltjen of. **LEKK.** Ik heb zeker gien schult:

Taft vry waerje wilt. WAR. Waer is de broek meê evult?

Wat steekt 'er in die zak? 'k wed nou de rabout zwicht.

LEKK. Je meugze wel open doen daer is niet in as ien Gout-

WAR. Schud uit, hokkeltje veur, en hokkeltje nae. (wicht.

LEKK. 't Is den Bazen zak, daer ik om geldt meê gae.

WAR. In de dieffakken?

LEKK. Daer is niet van 't jou, taft vry wat lager.

WAR. Wie is jou Baes? LEKK. Jou toekomende zwager,

Die heb ik al anderhalfjaer geweest zyn Cassier

WAR. En as je gelt ontfangen zoudt, wat doeje dan hier?

LEKK. Ik zou voort egaen hebben, hadje me niet bejigent.

WAR. Loopt al jou best aen ien galg.

LEKK. Dat 's mooitjes ezeegent.

WAR. Daer laet ik de Pot niet, ik gae en graef hem weer op,

Fluks deur, zonder omzien, of ik breekje de kop.

LEKK. Wel ik ga immers deur, gans lichters hoe vloekje!

Nu zel ik dit zoetjens langs sluipen, en kyken om het

Me dunkt veur zeker dat de gierige bloet (hoekje,

Hier een knoppeldoek met gelt begraven hebben moet;

Kan ik ze vyuen hy had van zyn leven gien snoonr lot:

Get zekerwilligen daer het hy ien hiele snoonrpot,

Is die boorde vol gelts zo ben ik eredt,

Ik heb de kas vier vyf hondert guldens ten afferen ezet:

Hier kon ik het meê boeten, 'k word van vreugde schier

een zanger.

Gethy gaet 'er meê deur, hy betrouit ze hier niet langer.

Maer nu hyze t'huis niet verzekert houdt, denk ik even-

Dat hyze noch ergens verfteken zel. (wel

Ik zel hem op 't spoor volgen, zonder eenig sammelen,

Hoe zel ik in grasduinen gaen raek ik daer affer te ramme-

melen.

DERDE TOONEEL.

GEERTUYD, RITSERT.

GEERT. Maer, Ritsert, wat hoor ik, gy Warnars
dochter verkracht?

Wat is de jeugt reukeloos, dom en onbedacht!

Wat loopt men al prykels die kinderen te vryen hebben.
 Zo dit an den dag komt, wat zel men al te lyen hebben?
 Verkrachten! verkrachten! dit's te veer buiten reën.

RITS. Verkracht of niet verkracht, het ging zo wat heen:
 Zy riep niet te luid' tot haer Vader of tot haer buuren.

GEERT. Hoe quamtje inje zin? hoe dorstje 't avontuuren?
 En dochtje niet datje jou zoud' brengen in groot verdriet?

RITS. Het quam al anders by, ziet dus is't geschiet.

GEERT. Ja wel 't is te wonder wat ranken dat'er om gaen.

RITS. Grietje Gooffens was de Bruit, daar zou ik veur
 mom gaen,

'k Had een Poolfche rok an, ien boog, en ien koker vol
 Ien fabel op zy, ien haneveer op myn muts. (fchuts.

't Lang hair boven t'zamen gebonden of ik het zou wen-
 nen, (niet kennen,

Al had ik de gryns an myn riem, de droes mochtme
 Dus quam ik met myn Kammeracts uit de kroeg, die't
 moerjaens hoofd hiet,

En terwyl dat we ons daer t'zamen hadden gekliet,
 Was'er een weldige dronk omgegaen, 't quam op gien
 kroes aen,

Somma, leek ik van buiten wildt, ik was van binnen
 noch wilder snoeshaen.

Dus gestelt, met zelfchap, ik nae de Bruiloft ging, (hing.
 Daer binnen was 't mit poijen te doen, of'er Hollandt an
 Zo quam 't dat de tafels noch niet op waeren genomen.

Doe we nu zagen dat 'et noch te vroeg was om binnen te
 Zo tegewe weer met mekaer op de bien, (komen,

Om zo lang de tyt te verdryven, en nering te bespien;
 Het zelfchap ontgingme terwyl ik wat toefde in ien straet-
 je: (praetje,

Doe vyn ik Klaertjen an de deur, en ik gae en maek ien
 Ik rack in huis, we waren al moerlyk allien,

't Meisje was moy, ik had' 'et altyt wel mogen zien,
 De wyn was in 't hoofd, die men wel half deed' razen,

't Was'er van passen donker, de maen schein deur de gla-
 Ik was noch onbekent, hoe nauze my bekeek, (zen.
 Doch

Doch zagze wel dat ik gien bootsgezel leek.

Doen schoot me in myn zin dat ik wel had voort hooren
 brengen

Dat haer Vaër haer gedreigt had den hals om te wringen,
 Indienze de deur op deed' nae dat hy te bed waer gegaen,
 Daerom zalze ier sterven, eer geluit derven slaen.

En of de vaër al quam, die acht ik zo veel as ien kabouter
 man. (an.

Dit docht ik inme zelve, 'en daer op ging ik te stouter an.
 'r Stuk is niet mooi, dat beken ik, maer ik heb 't volbragt.

GEERT. Hoe weetje datze zwaer is?

RITS. Maer ik heb neerstelyk acht.

Van die tyt af gestadig op haer geslagen. (ze dragen,

En gezien datze grover en grover worden, daerom moet

En ten zel niet veel dagen anloopen, zo ik raem,

Of zy moet komen te bevallen in de kraem. (eboren.

GEERT. Wat zel ikje zegen, ik schaem me datje van me sint

RITS. Ik bid uw Moeder, versteur u niet, want dat 's doch

Maer indien by u dit feit zo lelyken stinkt, (verloren.

Zo doet zo wel dat jy 't ten rechten brinkt,

Consenteer dat ikze trouw, en help ter eeren.

GEERT. Als wy een ander doen zullen gelyk we begeeren

Dat ons geschieden, zo waer 't wel recht.

Maer zulken hylik; wat, het is al te slecht.

Datje ien Peerl waert van ien knecht, had ik geloofd te

Nou hebje jou te lelikken hoegt op 't hooft ezet. (met,

Dus, dus, te verhyliken jou schoone goet.

RITS. 't Is ien ding daer klagen gien deugd in en doet.

De perzoon is eerlyk, 't is noch niet van 't booste.

GEERT. Dat 's waer, men moet hem altyt met ien arger troo-

Gy had Jannétjen Joosten wel ekregen tot uw diel (sten:

Met twintig duizent guldens, 't is zeker ien hiel zuiverlyke

dochter, die altyd de kamer hout.

RITS. 't Iseenquibab. GEERT. Of Wyntje wispeltuurs.

RITS. Dat 's een rechte stamerbout.

GEERT. Zo trouwen, ien stamerbout! deinkt iens wat ien boel

Dat zy te verwachten heeft, de moër zit noch op stoel,

Als die komt te sterven, wat zelze menigen duit zakken.

RITS. Zitze noch op stoel, ze mag mit vreên uit kakken.

GEERT. Ten is mit gien quakken te raken an de kost:

Had ik jou daer gelaeten, 'k hadje wel geloft,

Ik zegje waert niet veer verloren, as zy jou gevongden had,

O die kan immers kallen.

RITS. Ofz' 'er tangt vol mongden, had.

GEERT. Al meê gien deeg: wel wat dunkje van Meins,

Alle rykelui nichten haer? RITS. Die is zo Puriteins,

Al waerze om die gezintheit uit Engelant geweken.

GEERT. Dat verstaec ik niet, hoe zegje daer, wat isse?

RITS. Puursteken.

Ai lieve, ik bid datje me van gien malle lui en praet.

GEERT. Ja 't mag 'er nu niet in helpen, het is al te laet:

Maer zegt iens wat raet, hoe wy 't mit jou Oom zullen klaren;

Om hem te bewegen dat hy de Vryster laet varen,

Nu de tyt van 't Hylík sluiten al is bestemt,

Hoe zel hy willen consenteren dat gy ze overnemt?

RITS. Wat, dat doet hy lichtelyk, zo hem 't verstant niet blind is.

GEERT. Hoe zo? RITS. Vraegje dat om datze mit kind is.

GEERT. Dat 's waer, waer zyn myn zinnen? 't hoeft is my ontstelt. (gelt:

RITS. Hy staet 'er ook uit gien kalverliefd' nae, noch om het

Ai! gaet 'em slechts zoetjes an, hy zal my niet ien haer letten.

GEERT. Blyft hy die hy is, en neem jy ien meit met niet,

'k mag 't ien tegen 't aêr zetten,

En denken word' ik erfgenaem van zyn yzere kist,

Datje daer haest zo veel uit krygt asje an 't hylíksgoet mist.

RITS. Gaeje binnen, ik volgje, 't waer gien tyt dat ik sliep wis.

DERDE TOONEEL.

LEKKER.

Gans duizent popelency, nu bin ik zo ryk as 't water diep is,

Waer

Waer is nu Grootebroek, Granmarchand, Snorkop, en
de Seigneurs,

Kalevinken, Kalevinken, al de premiers van de beurs:
Quamenze in myn presency zy kregen de granjen.

Pufal de kleine Koninkjens, ik bin de Koning van Span-
jen,

Die met verlof niet iens op de heimelykheit gaet,

Of hy looft een Graeffchap, of ien Marquizaet: (spiet:

Die, zo dikwils as hy gaet, brokken gouts as boonen,

En niet en snuit dan scepters, en niet dan kronen, zwiet.

Wel mag die Warnar zyn naem voeren, wat nar is dat?

Daer ging hy de pot dreumelen onder ien steiger in de
nieuwe stadt,

En stong dus veer in 't water, mit kouffen, mit schoenen:

Mit hy zyn hiele lichte (ik daer achter) z'is vol ouwe dub-
beloenen:

Gans eleweken! dit is een treffelyke streek! (keek.

'k Moetme wat uit de weeg houwen, of hy'er weer nae

VIERDE TOONEEL.

W A R E N A R.

Och! had ik het weer, en waer slechts esturven dan,
Wat komt my over, ik bin ien bedurven man.

Hout den dief, hout den dief, wat dief? 'k weet niet,
hy is al deur.

Zyn myn ooggen ook gestoolen denk; ik? hoe heb ik 't?
gaen ik after of veur?

Ik weet het waerachtig niet, ontstelt zyn de pypen.

Zeg jy 't myn iens, goê lui, keunje 't beter begrypen?

Heeft'er niemant de dief ezien? niemant niet? niemant

Of hy gaet, of hy staet, of hy loopt, of hy vliet, (niet?

Ik zel hem nae schryven in alle langden.

Vroome burgers, ik bidd' 'et mit gevouwe hangden,

Vroome burgers, staecby, helpt my op deze tocht,

Dat ik de schelm mag vangen die my om hals het ebroght:

Dit's't eerst myn's levens dat ik zo schendig bedroogen

waer.

W A R E N A R

Wat zegje? ik zie 't an jou neus wel, jy bent gien lo-
genaer.

Weet je waer hy eloop is? ai! maekt 'et myn bloot,
Ik zel dan maken dat myn toekomende zwager jou op zyn
Bruiloft noot;

't Is nou ien kleintje, wilt 'er my in grieveu.

Wat grinnikje? onder jou lui is me verschiet van dieven,

Ei, betaft me kaer daer iens, komt me zo veul te baet.

Is 'er niemant dieze heeft? och! ik wort desperaet:

Want den armen raekt zwaerlyk ten hemel binnen.

Ja wel, verlies ik het gelt, ik verlies myn zinnen.

Wat zel ik beginnen? 't hoeft is my op het wilt:

Al myn moije dubbeloenen altemael tevens espilt:

Myn hart dat drilt as ien Joffers honkje. (dronkje.

Heeft 'er niemant wat graftwaters, ai, schenkme ien

Mag 'er van niemant wat of? och! dit is te onheus,

Houtme dan ten minsten wat eeks veur myn neus,

Wangt ik zou wel kooken, ik ben 'er zo quaks an.

Heeft 'er niemant provisy? ien pypjen tabaks dan.

Of ik schei 'er straks van, ik kan 't dus niet lang harden,

Ziet daer ik scheur myn reuzel an flarden.

Foei! noit en benarde my zulken schavuit.

Ik mogt wel leggen spaeren Jaer in Jaer uit,

En dekken de tafel daer de pot onger lag.

As ik zo lang evaft hadt dat ik zwart van honger zag.

Nu denk ien jonger mag zitten speulen de gilt

Mit de moye dubbeloenen, en noemen me vilt,

Hont, gierigert, vrek, terwyl hy hem verbleijen gaet.

Wat zegj' 'er of, goê lui, dunktje dat 'et te lyen ltaet?

Om ien hair zoud' ik wel uit myn vel springen van spyt.

V Y F D E T O O N E E L.

RITSERT, WARENAR

RITS. **W**at redjement is daer veur de deur, wie leit 'er
dus en kryt? (wezen.

Hier moet ien otter in 't bolwerk, of ien baers te gallen,

't Is Warnar (hier hebje't) zyn dochter zel bevallen wezen.

Hoe

Hoe zel ik het in dezen beft stellen aen ?

Zel ik vertrekken, ofblyven, ofby hem gaen?

Wat zou 't paffen dat ik hem hier liet ftaen karmen,
't Groote woord moet 'er uit.

WAR. Wie heb ik daer? RITS. My, och armen!

WAR. Och armen mag ik zeggen. RITS. En wilt niet fchro-

WAR. Och! wat is my ien zwaerigheit over ekomen! (men.
Opaerden is niemant myns gelyks in ellent.

RITS. Heb goê moet. WAR. Och! hoe zoud' ik?

RITS. Ik heb 't gedaen, ik ken 't.

WAR. Wat zegje daer? RITS. De waerheit. WAR. Vryer,
wat gaetje an?

Ik heb jou vaer zaliger ekent? dat was ien angder man.

Waer heb ik 't an je verdient? hoe quam 't in jou gedach-

Datje myn wout bederven mit al myn geflachten: (ten?

RITS. 'k Was 'er toe gedrongen, 't heeft zo willen zyn.

WAR. Toe edrongen, dat 's proper, jy geeft 'et ien moye
Ten deug niet. (fchyn.

RITS. Ik beken 't, ik heb groffelyk misdreven,
Eu bid jou, neemt het dus euvel niet, maar wilt het my
vergeven.

WAR. Foei jou, datje zo nae de mynen zoudt ftaen.

RITS. Ik heb 't uit een dronkenschap en uit liefde gedaen.

't Is myn hertelyk leet, ik bidje!, wil het in 't goê ftaen.

WAR. Zo trouwen, as de vryfters nae de bruiloft toe gaen.
Meugje dan komen ftryken haer kettingen of, of nemen
joukeur

Van haergoude brazeletten, en gaender meê deur?

En is 't dat de Schout gewaer wort de vonken knap?

Zeggen, 't is uit liefde efchiet, en uit dronkenschap?

Mooi gepraet, daar hadje 't, kostelyk befcheit: (feit.

'k Heb 'er gien zin in, zeit Ouchert, 't is een fchandelyk

Gy meugt wel gelooven dat dat niemant beklyven doet.

RITS. 't Is nu zo veer gekomen dat het is als 't blyven moet,

't Verfteuren en helpt niet, dus zet uw hart te vreên.

WAR. Zo 't blyven moet, byget daer toe zeg ik neen.

Jy zeltze my weer geven, of ik draei je de kraeg om.

RITS. Wat wilje van myn hebben, jou dochters maegdom?
Hoe zou ikje daer an helpen, 't is immers te laet.

WAR. Laet myn dochter myn dochter wezen, dat 's ien snō
daet,

Gy meugje wel schamen voor de menschen te toonen.

RITS. Ik heb' 'er berou af; ai, wilt 'et verschoonen,
Ik zel 't weer in de rechte brengen zo veel as ik kan.

WAR. Willens quaet doen, en dan om vergiffnis bidden,
ik houwer niet van;

Jy zoudze gelaeten hebben zo gyze vont, en gedocht dat
het zo niet zyn zouw.

RITS. Om dat ik dat niet en deē, is 't reēn dat ikze veur de
myn hou.

WAR. Veur de jou? daerze my toekomt, je meugt de moort.

RITS. Niet tegen uwen dank, maer my dunkt dat 'et zo
behoort, (staen wel.

Datze veur niemant aērs as veur my is, kenje zelve ver-

WAR. Veur niemant aērs as voor jou? hoe of het hier gaen
Gans elementen! geefje 't niet weer. (zel?

RITS. Wat? WAR. Ik ty nae de Schout.

RITS. Wat ding zou ikje weer geven? WAR. De Pot mit het
Of ik zel terstont de diefseiders omje zennen. (gout,

RITS. Ik weet van gien Pot noch 't gout.

WAR. Jy heb 't hier straks staen bekennen,
En wilje 't nou an de plei hebben onderzocht?

RITS. Ik bekent van een Pot? ik en heb 't niet gedocht,
'k Weet 'er niet of te zeggen al waer ik geketent fel.

WAR. Niet of te zeggen? al recht, jou ouwe schoenen
weten 't wel.

RITS. 'k Weet van gelt, noch van pot, noch van pots gelyk.

WAR. Vaerj' 'er nou weer uit? dit 's een quae praetyk:
Het zou my niet jammeren al gaf jou de Beul een kerf.

RITS. Ik ien pot, waer van daen?

WAR. Van ginder by 't meulewerf.
Onder de steiger van daen, jy houdje zo slech,

En begint nou te vragen nae de bekende weg.

Maer hoor hier, geefze my weer, en maekt gien mallen,
Ik

Ik zel liever ien diel van myn gerechtigheit laeten vallen,
En maken 't metje of, en meldenje niet.

RITS. Hoe heb ik het metje Warnar? datje me veur een dief
Binje al wel byje zinnen? ò dit 's te smaelyk... (anziet.

WAR. Jy hebt het zelf bekent.

RITS. Wy verstaen mekaer qualyk. (verstant.

WAR. 'k Hou my an jou eigen confessy, 'k heb aërs gien

RITS. Ik miende dat ik om wat anders van jou was angerant,

En dacht dat gy vernomen had cenige zaken,

Die u en my beide ten hoogsten raken.

Daer sprak ik jou gaeren af, had jy 't an de tyt.

WAR. Zegme de rechte waarheit of jy de dief niet en zyt?

RITS. Neen ik trouwen. WAR. Wie dan:

RITS. Ik kan 't niet verklaren.

WAR. En zo jy 't te weten komt, zel jy 't myn openbaren?

RITS. Van harten gaeren; dies u daer niet in quelt.

WAR. En dat zongder eenig korting van berriggelt?

RITS. Zonder berriggelt, op genot wil ik niet dringen.

WAR. En zongder vryigheid voor de diefte bedingen?

RITS. Zongder dat, asj'em vyut, vat hem vry by de kop.

WAR. Belooftje me dat by eede?

RITS. Ja. WAR. Steekje vinger op.

RITS. Al reë man. WAR. 't Is wel, wat hebje nou te zeggen?

RITS. Jy hebt myn Vader wel gekent, gis ik, Dirk in de
drie dreggen?

Die ien man van de oude wet was, effen en goet.

WAR. Zoud' ik niet, wy zyn in een buurt opgevoet,

Doe hy dusken jongen was, droeg hy al kammelotte
aepsrokken.

RITS. En myn Moeder Geertruid?

WAR. Die is van 't geslacht van de Gaepsstokken.

'k Was zo groots tot jou bestemoers, ze leeft nu niet
meer,

't Was zulken zuinigen wyfje, zy bakte boekendekoe-
ken mit smeer, (krenten,

Mit schyfjes van koolstruiken, in de steê van appelen en
Waerze ien vyfentwintig guldens by mekaer had, ter-

stont daer meê op renten,

Zo

Zo maectmen de groote kluwes, dat sparen dat wint.

RITS. Van deze twee goe huden ben ik ien eenig kint;
Zo datje voor myn staet niet behoef te vrezen.

WAR. 'k Hebt al wel hooren zeggen, maer waer wilje we-

RITS. Jy hebt een dochter. (zen?)

WAR. Ja, 'tis noch ien jonge meit.

Ik hebze van daeg jou Rykoom ten hylik toe ezeit,
t'Aevont is de tyt dat men met de vrienden raet besluit.

RITS. Dit quam ikje nou zeggen, myn Noom scheid 'er uit.

WAR. Dat hem by get Sint felten schen; wel mogt ik 'er veur
schromen, (enomen.)

Nu uitscheijen, nu uitscheijen! 'k heb 't geluk al an,

RITS. Hebt doch paciency tot dat ik zyn reden ontbloomt.

WAR. 't Huis is schoon emaeft, al de naefte vriden enoot.
Door hem komt myn gelt verloren en al myn druk toe.

RITS. Hoor, ik brengje goe tyding, zegt, daer slaet geluk toe.

WAR. Daer slae geluk toe. RITS. Amen, den hemel die geest.

Ziet Warnar, die een leelyk stuk angerecht heeft,
En voeld hem in zyn gemoet daer van overtuigen,
Is 't reën, hy om genade bid, en hem schikt tot buigen.

Daerom is op jou myn hertgrondelyke beë,
Datje myn vergeven wilt, 't geen dat ik misdeë
Tegen u, en uw dochter, niet uit vileinige boosheit:

Maer uit een heete min, en dronken roekeloosheit,

Ik zelze te wyf nemen, indien jy 't begeert:

Want ik moet het belyen, ik heb haer onteert,

En z'isrechtvoort op 't uiterste zwanger.

WAR. Och! wat komt my al over, waer toe leef ik noch
langer?

Och! 't is te veel, 't is te veel! RITS. Hoe schrei jy dus luit?

Jy zelt zo ras bestevaer wezen, as jou dochter de bruit.

WAR. Op niemant en was de Fortuin ooit grover gram.

RITS. Hier om was myn Oom wel te vreën dat ikze over
nam,

Gaet vry in huis bezien of 't niet is as ik jou heb ezeit.

WAR. Nooit ongeluk allien, nooit leid zongder leit:

De voorspoet schynt allemael van me te wyken.

RITS.

RITS. Jy zult het zo bevinden. WAR. Ik moet het bekyken.
Och! hoe bin ik, och! hoe, och! hoe is myn hert be-
zwaert!

RITS. 'k Zelje volgen, 'k mag toeven tot dat hy wat bedaert.
En hem alles verklaert de Meit, die hy heeft in dienste,
De zaak is nu dunktme op 't ongezienste.
't Zel'er voortaan op beteren. Maer wat stae ik hier stil?
Best gae ik ien straetjen om, en keer as ik wil.

V Y F D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

LEKKER, RITSERT.

LEKK. **G**ien Koning myns gelyk, 't zy Turk of Karsten.
Ja wel 'an deuze blydschap eet ik myn buik te
barsten.

Ien smoorpot vol dubbelloenen, ò de groote gek!

'k Wed byget dat ikze onger gien steiger en stek,

Zo moest 'er met den vrek worden om esprongen.

RITS. Zie ik daer ongsle Lekker niet? ja 't is de jongen,
't Is drie uren geleên dat hy quam in de Lybry, (my.
En hy zel noch niet t' huis geweest zyn sint hy scheidde van

LEKK. Zo hoort men hem deur te stryken die ouwe molyk.

RITS. Lekker, gaet hier, hoe staet het aanzicht dus vrolyk?

LEKK. „Gans lichters, 't is Ritsert, waer laet ik den buit?

RITS. Hebje gien schaemt inje lyf?

LEKK. Hoezo? RITS. Vraegje dat, je guit? (telt?

LEKK. „'k Ben bespiet, hy weet 'er of.

RITS. Wat staeje en preutelt?

Waer hebje zo lang eweeft? LEKK. Men leid en neutelt

Mit het gelt, om deze zetting, 't is zeker gien gemak.

RITS. Hebje 't ontfangen? LEKK. „Wat zeg ik best? was 't in
ien zak,

„Ik liet het hier zoetjes glyen tusschen twee stoepen:

„Maer of de Pot brak zy zou te luit roepen.

„Dus moet ik zien hoe ik 't hem best anders ontleg.

RITS.

- RITS. Wel, bengel, ben je doof geworden, hoor je niet wat ik
 LEKK. Het gelt, ja wel, ja, ja, ik heb 't ontfangen, (zeg?
 Maer hy deed 'er my zoo veel kleutergelts by langan,
 Dat de propre som te draegen valt hiel zwaer. (laer?
 RITS. Zwietje daerom zo? LEKK. Wat zegje van de wisse-
 Maer 't zel wel ien reis te passe komen, dat wil ik hem
 zweren.
- RITS. Laet dan zien, wat hebje jou an laeten smeren?
 Waer is de specificaty? LEKK. Ik hebze in myn taffet.
- RITS. Laet lezen. LEKK. Zo ras as ik t'huis kom zel ikze
 stellen in 't net.
- RITS. Ik heb elders te doen, toond ze me: waer toe dit ge-
 trantel? (mantel?
 LEKK. Het taffet is in myn zak. RITS. Wat fuzelje mit de
 LEKK. Niet met allen, ik heb zukken jeukt in myn zy.
- RITS. Ik wed 'er pasteitjens schuilen, of andere snoepery.
 De mantel op, men momt 'er niet. LEKK. Get, Ritfert, kon-
 Ik zouje de helft van 't profyt meê deelen, (je 't helen
 Jy meugt al de waerden betalen van de ierst tot de lest,
 En wezen noch een wyl een goet knecht op de rest.
 'k Heb ien avontuurtjen ehad, dat te byster na myn zin is.
- RITS. Je hebt ien doosjen evonden, denk ik, daer ien Ju-
 weeltjen, 'k mien een jouwetjen in is.
- LEKK. Ik zeg 'er een jouwetje teugen, 'tis niet qualyk ejout.
- RITS. Je hebt ien glaesje by 't Boshuis geraept.
- LEKK. Zegt ien Pot mit gout,
 Zo vol Dubbeloenen as ik van pas weet te draegen.
- RITS. Ik verschiet, gans felten, hier komt het varken onder
 zyn maegen!
 Waer hebje 't van daen ehaelt? 'tis zyn leven niet choort.
- LEKK. Ginder ongder ien steiger by de Heiligewegs poort,
 Daer lag het wel dus diep in de modder eweken.
- RITS. Jy deugniet, daer hebje 't onnze Warnarbuur zien
 steken, (hy?
 Die myn toekomende schoonvaer is. LEKK. Wat zegje is
- RITS. Myn toekomende schoonvaer,
 LEKK. Daer komt zuiverlyk by,
 'k Wilme

*k Wilme laeten hangen, verftae ik die zaken,
Wel, jy en je Noom wilje compagny maken?

RITS. Myn Noom is te vreên dat ik de bruidegom bin.

LEKK. Wilje elk wat toeleggen en reeden t'zamen in,
Gelyk de kleine Komentjes op de groote vaerten?

Ai, zegme doch iens, hoe verdielje de paerten?

Ik ben om te lieren tot jou went beftet.

RITS. 't En is niet quaet dat men van alles weet,

Maer 't is niet goet hem alles t'onderwinden.

LEKK. Dit ftatme te zeldzaem veur, ik ken't flot niet vinden,

Jy de bruigom mit Klaertje, wie droes zou dat raên?

RITS. 't Is zo ikje zeg, Rykoom heeft ze of eftaen,

Door dien datze zwaer by my gaet, om mynent willen.

LEKK. Gans felten, men geeft groot gelt veur deze nieuwe
brillen,

Maer ik gaf'er myn lefte gelt wel veur, wift ik 'er ien,

Daer ik in de lui haer boezem of lenden kon zien,

*k Zou 'er myn lyf nae zetten, gelyk de weilui op het wilt
loeren,

En zien van stukje tot beetje watze in heur fchilt voeren.'

RITS. Jy meugdje mongt wel snoeren; denkt iens wat het
lykt,

Van ien jongen as jy, die maer ierft in de werelt komt en
kykt,

Ik wed 'er niet veul lui vermaekt met jou klap zin.

LEKK. Ho, ho, zyn mont te snoeren dat heeft lydig veel
snaps in;

Men vintze die haer niet en verftaen op dat ftik

Die wel de helft te langer fchool egaen hebben as ik:

Een benaude tong is zo bitter as bakelaer.

RITS. Jongen, gaeje zo voort, je wort ien aerts kakelaer.

En dient bet ien makelaer as ien koopman bynae.

LEKK. Neen zeker, 't praten komt de kooplui ook wel te
ftae,

Om te verkleinen haer fchá, en haar winft breet uit te
meten.

RITS. Je diende fomtyts wel wat op de huid esmeten,

Ofien wyltje beschuit te eten, op de Spaensche Galei.
Kom, gaet mitme nae Warnars toe?

LEKK. Nae Warnarstoe? ei!

Wat zel dat toch beduyen? ik heb 't reins evongen.

RITS. Vynen is stelen, wat brabbeltme deuze jongen?

LEKK. Ja nouje de dochter hebben zelt; maer stelje iens
in myn graet,

Tum causus mutatur, 'k wedje 't dan anders verstaet
Indien datje gaet in jou consciency.

RITS. Gaet me zeg ik, en maektme van zulk gien mency.

T W E E D E T O O N E E L.

REYM.

NU ken ik 'er deur zien, deur al 't bezwaer,
Al komt 'er ien kynt, 't heeft ien ryke vaer,
't Mag nou gien quaet, gants eleweken:
Maer wat hebben wy in ien benautheit esteken.
Nu hy van haer te trouwen heeft gegeven zyn woort,
Hoe willen wy schranssen gaet dit hyliek slegts voort.
Ik kryg uit den hoop mogelyk ien vryer dan,
O! 'tzel een dubbelde teest zyn, bruiloft en kyerman.
Al de zuinige lui zullen ons dit naedoen wel knap;
't Komt profytelyk uit, men slaet twee vliegen mit ien
lap.

Get as ik 'er om denk, ik wod ik al an 't pypen was.

't Is te veul op ien dag kandiel en Ypekras.

Ik wod men mes al te slypen was, zo verzuimde ik niet,

Op edaen werk is goet rusten, zo was myn tuigjen riet.

Myn tangden wat 'ren zo, ik kan nau teuven, later,

Ik win nou vyf gulden 's jaers, en ien paer nieuwe klom-
pen tot men deuvekater,

En kryg een schrikkenburger tot myn kermis maer,

En ien Engelsche vyftot men nieuwe jaer:

Nu voortaan win ik wel al de preutel 's weeks.

En wat zel ik ien bruiloftstuk krygen, ten minsten ien
zulver sleutelreeks,

Mit ongeriem, mes en schie: maer wat gae ik draelen,

Ik

Ik zou Grietje Gaepstoks as mans moêr in den arbeid ha-
Die hoort 'er voor al te wezen, jaze zeper wel. (len,
De deur is toe, waer vyn ik hier de bel?
Maer beit wat, hier hangt een ring daer men meê klopt.

D E R D E T O O N E E L.

G E E R T R U I D , R E Y M .

G E E R T . **H** Ola daer, datje 't huis niet van de steê klopt,
Wat kloppen is dat: ô! klopt toch mit bescheit.

R E Y M . Goên dag. G E E R T . Begeerje iet? R E Y M . Ja, ik bin
hier by, Warnars meit;

Jy weet van de zaak wel, jy moetje wat spocijen,
De schuit wil nae de Volewyk, je zoud komen helpen
roeijen.

Kyk je bint mansmoêr, zouj' 'er niet in worden ekent?

G E E R T . Warnarbuur doet wel dat by om me zent.

R E Y M . Dat loof ik wel, wy zouwen 't zonger jou niet
kennen maeken.

G E E R T . Ik zet myn huik op en gae meê, wanneer hetze be-
gonnen te kraeken?

Zy het wel uit egaen de maenden haeres tals.

R E Y M . Och! zy kreeg van angst den arbeid op den hals.

Doe haer vaêr huinochtent zei, dat hyze an Rykert be-
stect had.

Och! dat verholen kynt draegen, dat weet wat,

'k Zou 't myn vyanden niet toewenschen, zo bin ik 'er
veur bevreesft. (eweest :

G E E R T . Is 'er de Vroemoêr al? R E Y M . Die het 'er al lang
Wanneer haer vaêr de waerheit uit jou zeun had vernom-
men,

Zo had ik al ien Vroemoêr ter sluik laeten komen

Van afteren deur 't kelder veinster, daer niemant op gist.

G E E R T . Maer hoe zou men 't bedenken?

R E Y M . Maer je zeun heeft nietquaelyk evist.

G E E R T . Mag dat slegt waer wezen. (zen!

R E Y M . Ja, 't is zukken dochter! en 't zel jou zulken snaer we-

Zek an alle ding verbet'ren wat 'er in huis geschiet,
Ik hebze op myn arm edragen, en an me hangt eliet,
Dat het duffchen kleuter was, ik zelje niet vals spreken,
't Was ien kint as ien aep, 't kon hondert deuntjes den
hals breken,

Och! 't had zukke grepen, ien mens worde schier aërs.
Wat zel ikje zeggen, ik bin wel de helft te beter Klaert-
jes as vaërs,

Asje 't askat op zyn sier trat, 't wistje zo drae te grauwen;
En wat 'er langes straet eroepen worde, dat wist 'et nae
te bouwen.

As ik 'et dan zou kauwen beschuit of anders wat,
Het aerde beetje wod het hebben dat ik zelve at.

GEERT. Maer of je trat over je voeten wat styver,
Jy vergeetje al te mael in jou goeden yver;
We zouwen den tyt wel verpraeten alhier.

REYM. Dat moet ikje noch zeggen, en dan niet mier:
't Was zukken zoeten dier, 't bedreef zukke ranken.
Doe 't nou begon te loopen by stoelen, by banken,
Dan was 't after de gardynen, dan after debom
Daer de zuiker in was: kyk, 't quammer al ruimer om
By haer moertje zaligers leven, ô! dat 's ien wyd schiel.
Pete Mains was ien vrou die goet huis in heur tyd hiel;
Den hemel heb heur ziel, wy waeren zo wel iens,
We villen nimmermeer beschaemt al quam 'er ien mens
onverziens.

GEERT. Maer wat zaid 'er Warnarbuur toe, datje zo grof
gongt?

REYM. O! ashy 'er noch om deinkt hy huilt as ien hof hongt,
Met zulk stenen en zuchten, dat 'et hem schier vermoort
In nokken en gauwen.

GEERT. Gaenwe? wel, ik miende jy wout voort.
REYM. Hoor hier een woort. GEERT. Wat zou men dus
lang tuilen!

REYM. As ik 'er ook an denk, ik kan me niet onthouwen
van huilen:

Mogt ik Miestre verruilen, dat Vrou weer quam, en hy
voer.

GEERT.

GEERT. Hebje uit? REYM. Luistert. GEERT. Wel.

REYM. Klaertje is op ind' op gelyk de moer,
Of ik het zwoer, wat zou't veul baeten,
Op myn simpele woorden meugje jou wel verlaeten.

GEERT. Ja wel, is dat praeten, ik gae liever veur heen,
Laet myn huik gaen. REYM. Ik zeg, men ja is men ja,
en men neen is men neen.

Jy zelt 'et zo bevynen, ik weet niet van veul snakkes,
Kyk ik ken niet kallen.

GEERT. Zo speult de droes metje bakkes.

REYM. Noch had ik wat vergeten. GEERT. Is 't weer an?
wat nou?

REYM. Maer je dient jou zeun te zeggen dat hy heur wel in
eeren houw,

Zyzel hem ien vrouw, dat verklaer ikje, strekken.

GEERT. Laet me los, 't is van 't mal?

REYM. 't Is de twiede Rebekke,
Zozelze op heur man passen, 't is waer dat ikje zeg:
Want ik en zy kennen t'zamen zo wel over weg.

GEERT. Loop, loop.

REYM. 'k Heb terstongt uit, noch ien lutjen paciency,
't Is ien meit veur ien Keuning, veur ien Excellency,
Veur ien Graef, veur ien Hertog, ja veur ien Bander-
heer,

Veur ien Prins, veur ien Keizer, ik zegje niet meer.

GEERT. Staetje woort.

REYM. Ja ien Keizer, ien Keizer, zeg ik, zou 'er zyn
zeun an geeven.

Zukken preussen dier is 't, zo weetze te leeven,

Zekan naeijen, ze kan braeijen mit gaeren en mit zy.

GEERT. 'k Heb 'er de buik al vol of. REYM. Dit hoort 'er
noch by: (stom zien.)

Van vaten te wassen, van ketelen schuuren, gy zouje wel

GEERT. Hebje daer jou sprack verloren?

REYM. Zy ken ryen en om zien,
Van muuren te witten, van vloeren te feilen, niemand
haers gelyk,

Zo weet zy 'er te behelpen, 't waer schâ waerze ryk:
Die 't iens ziet moet bekennen datze 't altemael is.

GEERT. Hoor hier, geeft ien gebrekkelyk mens de helft
van jou tong tot ien aelmis,

En stookt ergens noch ien paer ooren uit de gaet.

REYM. Hou 'et me ten besten, Joffrou, hou ikje wat lang
mit de praet,

Ik en kan ongsê dochters deugden niet volpryzen.

GEERT. De deur ist'uwent op.

REYM. Dat's veur, mit oorlof, omje de weg te wyzen.

VIERDE TOONEEL.

RITSERT, LEKKER.

RITS. **W** At is het gerucht ook ien snelvliegent ding,
Gister wist niemant, as ik en de meit, dat
Klaertje zwanger ging,

En tegenwoordelyk is 't in de mongt van al de lieden.

't Heeftme vry wat verlet dat geluk te bieden,

Men had anders tot Warnars my zo lang niet ewacht.

LEKK. Ai! Ritsert, bedenkje noch wat, beslaept 'er u op
't Weergeven komt vroeg genoeg. (te nacht.

RITS. Waer toe zoud' ik beijen?

LEKK. Een gek en zyn gelt zyn haest escheijen:

Men zal ongs veur nesk houwen, 'veur ien paer malle
bloên.

Laet 'et een half jaer op wissel loopen, dat meugje mit
eeren doen.

RITS. Profyt van angder liên gelt te trekken, hoe zou dat
betaemen?

LEKK. Wel waerom niet? daer zyn wel ryke lui t'zaemen,
In kompagny, daer den ien kan houwen van den aêr,
Tien, twyntig duizend gulden ongder hem jaer op jaer:
Wat mienje datze die stil laeten leggen: zo waeren 't wel
uilen. (Ien,

RITS. Zuk volk mag 'er wel ongder lui mit eeren schui-
Maer schelen 'er vry wat van, al draegenze de zelve teke-
nen, Ze

Ze mogen vry wel giffing maken dat men 't haer wel nae weet te rekenen.

LEKK. Wat gevenze daer toch om, ð lieve man!

RITS. Maer as 't iens op ien sterven gaet, hoe vaerewe dan?

Dan wil 't haer ten etter en ten bloed uitzweeren:

Ook as de goederen zyn gewonnen mit eeren,

Zo blyvenze in 't geslacht, het angder vergaet,

En erst niet voort tot in den derden graet.

Zelden dat zulk volk haer grootvaers huizen bewoonen.

LEKK. Die regel mag gelden by gemeene perzoonen.

RITS. En groote Potentaten, zynze ontwassen de roe?

LEKK. Wel jaeze, en daerom leggen 't de luiden daer op toe,

Om in ien korte tydt an zo veel goets te raeken,

Datze al hun Kyeren tot Keuningen mogen maeken.

Klaer zyn haer zaken, zo de fortuin haer dat jont.

RITS. Zo niet, zo raektmen wel met het waere goet nae de gront,

Gelyk Robbert mit het anker, dat hy docht te kabassen.

LEKK. Nochtans die huden iet hebben wil moet op den haspel passen.

't Goet wil te quaelyk wassen, hout men zyn handen stil.

RITS. 't Mag blyven as 't is, zo 't niet wassen en wil.

Mienje me te verleijen? wat zelme van deze guit schien?

V Y F D E T O O N E E L.

WARENAR, RITSERT, LEKKER.

WAR. **M**En zeit altemet, daer komt niemant van uitzien:
Maer lyk wel zie ik Ritsert daer ginder komen.

RITS. Warnarbuur, nooit hebje blyder tyding vernomen,
Al binje nou ien man by de tseventig jaer out.

WAR. Hoezo?

RITS. Jou Pot is behouwen mit al het gout,
Dit's immers een tyng om recht op te springen.

WAR. Als't geluk wil, zo wil 't, gy meugt het niet dwingen,

Het schynt dat het my nu wil hebben verlost.

Waer isse?

LEKK. Zie daer.

WAR. O Pot! wat hebjeme hertzeer ekost,
'k Wil niet weêr an den dangs, 'k heb 'er quaelyk by evae-
ren,

'k Zel myn leven gien Potten mit gelt mier bewaeren.

Ik ben dat spul al moê, dat 's rein uit ezeit.

RITS. Wel hoe dan toe?

WAR. Maer ik dankje van jou trouwigheit,
Ik heb genoeg om of te leven, en om dat ik voor dat
kruis grou,
Schenk ikje al 't gelt ten hylik met uw toekomende
huisvrou.

LEKK. Get, Ritsert, dat lokje te jammerlyke wel,
Hy mogt noch dertig jaer leeven, hy het zukken tayen vel.

RITS. Dewyl 't jou is gequel mit het goet der aerden
U veul te bekommeren, zo zel ikze anvaerden,
En in uwen ouderdom u strekken tot ien steun.

Z E S D E T O O N E E L.

REYM, RITSERT, WARENAR, GEERTRUID,
LEKKER.

REYM. **V**Eul geluks, bruigom heer, veul geluks mit
jou jongezeun,

Ziet, dat 's ien kloek kynt, ziet dat 's ien vuizer,

Hy het ien paer wangen as ien Katuizer.

RITS. Hier, laet ik hem iens zoenen.

WAR. Van blyfchap ik ween.

Hy lyktme al waer hy uit myn aenzicht esneên.

LEKK. „Bylo, ik moest allien in de pekel niet blyven steken,

„'k Moet het yzer smeên dewyl 't hiet is. Mag ik ook iens
spreken.

REYM. Boôn broot. RITS. Zeg jy nou op watje schort.

LEKK. Maer ik kom vyf hondert guldens an de kas te kort,
Die ik onnozel verloren heb.

RITS. Liegt niet, hoe?

LEKK.

LEKK.

In de Kaetsbaen.

'kLoof't ikzel myn leeven niet mier by zukke maets gaen;
Maer passen voortaan op myn dingen altyt.

RITS. Had hy de Pot niet gevonden, men waerze moge-
lyk quyt,

Maer om zyn eigen profyt docht hyze te bewaeren.

WAR. Ik bid voor hem, en laet hem allien niet in't be-
zwaeren,

Nu ongeluks stormen en baren over al zyn geslecht.

RITS. Ik schenkje de vyfhondert gulden, en weest voor-
taen ien goed knecht.

LEKK. Dank heb. In den echt moetje veel vreugds ge-
winnen.

RITS. Myn verlangt nae de kraemvrouw.

GEERT.

Z'is kloek nae de tyt.

WAR.

Kom binnen.

LEKK. Uit luchtige zinnen in myn handen ik slae,
Heeft het jou wel behaegt, zo klapt my allegaër nae.

E I N D E,

DEN

00009999

D E N D R U K K E R
T O T D E N
L E E Z E R .

NU Leezer, zegt, ik vraeg het dy,
Hoe u behaegt deez' boertery?
Of zy tot deugden u iets strekt,
Of tot ondeugd de Jeugd verwekt?
Na myn oordeel, ik zeg u dat
Meenig uit boert ook leering vat,
De Gier'gert merkt hoe zeer hy wroet,
Wat dat zyn karig sparen doet.
En hoe't de Vader dik berout
Dat hy te naeuw zyn Dochter houd.
Niet dat daerom is myn besluit
Zy Danschool in, en Danschool uit,
Of over al zou zyn gebracht,
Neen, dat en had ik niet gedocht.
En om niet verder nu te gaen,
Zo vraeg ik u van stonden aen,
Hoe dat u dit gedicht behaegd,
Of gy nu gelt hier aen beklaegd?

Hier me wensch ik u goeden nacht,
Wat anders haest van my verwacht.

AL OM EEN.

MBC

